

VÁROSUNK

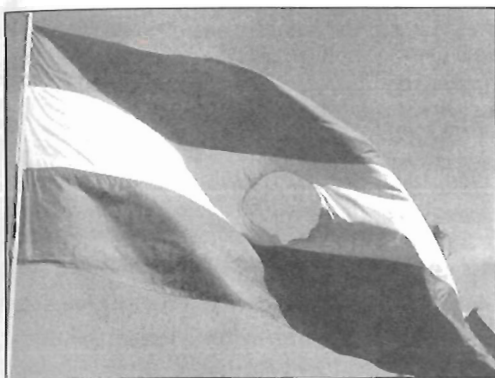
GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XIX. évfolyam 10. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2012. október

A tartalomból:

IN MEMORIAM:
Hunya Ince - 4. oldal

Endrődiek Baráti Köre meghívója
- 2. oldal
Rendezvénynaplár - 13. oldal

Önkormányzati hírek - 3. oldal

Az új plébános, Czank Gábor atya köszöntése a Szent Gellértben - 7. oldal

Öregministráns találkozó Hunyán -
6. és 20. oldal

AZ ÉN 1956-OM I. Három bajtársam halálának emlékére

Mindig az elektromosság vonzott, de az 50-es években oda kellett menni középiskolába, ahová valami hivatal kijelölte az embernek. Így végeztem Gépipari Technikumot 1954-ben. A munkahely is hasonlóképpen alakult. Minisztérium döntött ki hová került. Mehettem kispesti otthonunkból jászberényi albérletbe, és az Aprító Gépgyárba. Nappal a gyárban huzigáltam a vonalakat, délután sokat zongoráztam (jazzt), amatőr rádiókat építettem, világvége hangulatban vártam 1955. novemberét, amikor be kell vonulni katonának. Kis szerencsével és óriási protekcióval (a Honvéd csapat szusztere) sikerült, budapesti híradós csapathoz kerülöm.

Első éves sorkatonai szolgálatomat töltöttem 1956-ban a Pf:9497 sz. Rádió Földérítő Alakulatnál a Budakeszi út tetején. Hogy, hogyanem egy endrődi Gyuricza ezredes volt az ezred parancsnoka. Rádió műszerészi kiképzést kaptam. 1956. október 23-án őrségben voltam, egész éjjel hallottam az ágyúk dörgését. 27-én este többen azt a parancsot kaptuk, hogy kíséretként vegyünk részt egy feladatban, ami abból állt, hogy élelmiszert kellett

vinnünk a Budakeszi szanatóriumba, és a faluba az egyik tiszt feleségének. Kb. tízen voltunk honvédek, két tiszt jött velünk, Jilek Pál hadnagy és Takáts György hadnagy. Egy weaponon mentünk, ezért a két tiszt a sofőr mellett ült elől úgy, hogy Jilek középen, Takáts meg kint a jobb szélen. Mi katonák hátul, két oldalt ültünk, szemben egymással. Én baloldalt ülve második, a „kis” Kara Károly honvéd a harmadik volt.

Amikor befejeztük a feladatot Budakeszin, visszajöttünk a laktanyához, megálltunk kívül a kapu előtt. Ekkor többen kérlelték a tiszteket, hogy menjünk le egy kis időre és nézzünk szét, illetve vigyünk ennivalót a társainknak is, akiket valamelyik telefonközpontba vezényeltek, és nem kaptak már régóta enni. A tisztek ráálltak és ismét kifordultunk az útra, de most már a város felé indultunk. Már ekkor sötét este volt, világítás nem működött.

Félúton (ahol most a Filmarchívum van) a Budakeszi út egy mélyedésben halad.

folytatás a 9. oldalon

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Bogártalálkozó Gyomaendrődön

Ha **augusztus első hétvégéje**, akkor megmozdul a város apraja – nagyja, és kivonul az utcára, várja a **Bogártalálkozót!** Így történt ez most is! Több, mint 250 autó tette tiszteletkört a városban.

A 16. Volkswagen Bogártalálkozót a Kispáncélos Bogár Klub szervezte Kardos Ferenc segítségével **augusztus 3-5. között Gyomaendrődön, a Liget Fürdőben.** Sok érdeklődő látogatott el a nyár utolsó hónapjában a Körös – parti városba, és külfönből is érkeztek vendégek, hogy megcsodálják a szebbnél – szebb „bogárhátú” autókat, buszokat. De nemcsak azért vezettek több száz kilométert, hanem a közös szalonnasütés, éneklés, beszélgetés és a találkozás öröme miatt is. Igen, hiszen sokan ismerősként üdvözlik egymást, itt ismerkedtek meg, a **Bogártalálkozók** lehetővé teszik a kellemes és hasznos kikapcsolódást kicsiknek – és nagyoknak egyaránt. Érkeztek vendégek: Németországból, Lengyelországból, Erdélyből, Szlovákiából és természetesen Magyarországról is. A strand kiválóan alkalmas helyszín, mert elférnek a „bogarak”, a sátrak, lehet főzni, úszni, napozni, kikapcsolódni, pihenni, vagy akár játszani is. Immáron régi hagyomány, hogy Kardos Ferenc erotikusan mókás játékokkal fűszerezi a találkozó résztvevőinek a programját. Az úszásban jeleskedők megmutathatták gyorsaságukat, ügyességüket, a hirtelen városnézés pedig nagyon népszerű lett.

Zene és tánc nélkül nem múlhat el a találkozó! Pénteken és szombaton is a **Budapestről** érkező Dózsa György Gimnázium és Táncművészeti Szakközépiskola táncosai adtak fergeteges műsort. A **Gesarol** is a húrok közé csapott, igényes zenével szórakoztatta a táncolni vágyókat! Előtte azonban a Monotone Rock Team szórakoztatta a „bogaras népet”. A **Színfolt Mazsorett Csoport** műsorán mindig teltházas közönség van, és vastappsal jutalmazták a mazsorettek színvonalas előadását. Dj Gesbin pedig hajnalig szolgáltatva a retro discot. A színes és vidám hangulatú műsort: **Nyíri Dóra** vezetett sokak öröme és meglepedésére!

A **szombati nap „fénypontja” a bogárhátú autók, buszok felvonulása Gyomán és Endrődön is.** Szem nem maradt szárazon. Szó szerint, hiszen a gyomaendrődiek nagy nevetéssel a legváratlanabb pillanatokban vödörből, slagból árasztják a vizet a felvonulókra, és gyakran előkerül a szódásüveg is. A sor végeláthatatlanul kigyózik, a felvonulók is vissza – visszavágnak a hirtelen rájuk zúduló özvívzre, de vízipisztolyaikkal nehezen veszik fel a versenyt a honiakkal.

Köszönet a következő támogatóknak: Kardos Ferenc, Gyomaendrőd város Polgármesteri Hivatala, Liget Fürdő Gyomaendrőd, Mobil Petrol - Baki János, Szarvas Alfa Bt, Print 2000 Nyomda Kft, Kecskemét.

A **felszabadult, jó hangulat garantált és biztos mindkét napon reggeltől – estig!** Köszönhető mindez **Kardos Ferinek**, aki lelkesen, kitartóan, meg nem hátrálva szervezi, támogatja a **Bogártalálkozót**. Köszönjük Neked, Feri! Pedig már Te is elmúltál 18 éves, hajad itt – ott fehér, de a szemed még mindig a régi fényben csillog! Kívánjuk is, hogy sokáig legyél körünkben, szervezkezd, mozgósíts kicsiket és nagyokat! **Kardos Ferenc 60 éves! Megragadom az alkalmat, és itt is köszöntöm!** Isten éltesse! Boldog születésnapot kívánok a Bogártalálkozó valamennyi résztvevője és a Színfolt Mazsorett Csoport nevében!

Gyomaendrőd, 2012. 09.13.

Hunya Jolán

Endrődiek Baráti Köre meghívója

Kedves Tagtársunk!

A kommunizmus üldözötteinek emléktáblája elhelyezésére október 23-án kedden kerül sor.

A megemlékezés 9 órakor szentmisével kezdődik az endrődi templomban, majd rövid ünnepség keretében következik a tábla leleplezése a volt tanács háza falán.

A hivatalos városi ünnepség a gyomai városrészben 11 órakor lesz.

Tekintettel arra, hogy ma már egy ilyen tábla sajnos eléggé drága, az Egyesület pénzkészlete véges, nagyon sokat jelentene 1-2000 Ft hozzájárulás a tábla készíttetési költségeihez.

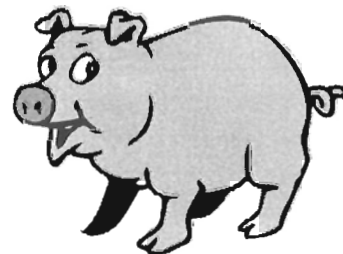
Endrődiek Baráti Köre számlaszáma:

Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet 53200015-11044028

***

Október 22-én hétfőn reggel 7-kor – ahogyan tavaly – disznót vágnánk az Endrődi u.14. alatt /a volt Nagyszövetkezet udvar/. Szakember irányítása mellett dolgozzuk fel az állatot, készítünk finomságokat, amiket együtt is eszünk meg.

A részvételi díj személyenként kb. 5500 Ft, amely magában foglalja a disznó árát és az egész napi étkezést / hagymás vér, orjaleves, töltött káposzta, hájas kifli, hurka, kolbász volt a tavalyi menü/.

Kérjük a disznóvágásra a részvételi szándékot legkésőbb október 10-ig telefonon jelezni Fülöp Imréné Katóknak a 06-66/284-435 vagy a 06-30/662-8551 telefonszámra.

Végszükség esetén a Rózsahegyi iskola kollégiumában szállítás biztosítható, az ez iránti igényt is kérjük jelezni.

Szeretettel és örömmel várunk mindenkit

Gye. 2012. szeptember 24.

Endrődiek Baráti Köre vezetősége

Előrelépés emlékmű ügyében

Őszinte örömmel értesítjük mindazokat, akik az Üldözött Magyar Gazdák szüneteseiről (kulákiüldözés) megemlékező emlékmű felállítását kérvényezték, és akik csatlakoznának mint támogatók, hogy Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 2012. augusztus 30-i ülésén az emlékmű az endrődi Hősök terén történő felállítását 8:3 arányban jóváhagyólag megszavazta. (Jkv.sz: 464/2012.(VIII.30.))

Ezzel megnyílt a lehetőség a további hivatalos szervek irányába történő engedélyező és elbíráló lépések megindítása előtt. Ezen intézkedések már meg is kezdődtek a Város vezetése részéről. Velük karöltve ezen feladatokból nekünk is ki kell venni részünket, melynek örömmel teszünk eleget.

A lektorálás, helyszíni szemlék megtörténte után kerülhet sor a végleges tervezés, költségek meghatározására, és a kivitelezésre.

Úgy tervezzük, hogy mindezek 2013 júniusáig teljesíthetők. Így az emlékmű leleplezésére és felavatására, a következő hivatalos emléknappra a 2013. június 29-i Üldözött Magyar Gazdák Emléknappján kerülne sor. Természetesen a közben történő lépésekről és eredményekről igyekezünk folyamatosan tájékoztatni a tisztelt érdekelteket.

Szeretettel, a szervezők nevében: Szabó Béla

Önnök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület szeptember hónapban

2012 szeptember 27-iki ülés tartalmából:

A napirendi pontok megszavazása után a Képviselő-testület meghallgatta a polgármesteri beszámolót a két ülés közötti városi eseményekről, és elfogadta a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról szóló előterjesztést, majd megkezdődött a meghívóban szereplő 31 napirendi pont megtárgyalása

A talajterhelési díjról szóló 20/2004. (VI.29.) önkormányzati rendelet módosítása

A 2011. évi törvény módosította a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi törvényt, mely szerint a talajterhelési díj mértékét 2012. február 1-i hatállyal tízszeresére emelték (120 Ft/m³ helyett 1.200 Ft m³). A fizetendő talajterhelési díj így: 1.200 Ft x 1,5 x m³, azaz 1.800 Ft szorozva az elfogyasztott vízmennyiséggel.

Az emelés célja, hogy minél többen csatlakozzanak rá a közcsatornára. A Békés Megyei Vízművek Zrt. a lehetőséggel élni akaró fogyasztóknak kedvezményeket biztosít, ezért önkormányzatunknak is célszerű lenne kedvezményes feltételek biztosítása a csatlakozni kívánó köröknek. (2012-ben rácsatlakozóknak a talajterhelési díj 80%-ának elengedése, 2013-ban 50% díjkezdmény adása, az évi 5 m³ fogyasztást el nem érők mentesítése a díjfizetés alól, havi jövedelem alapján egyéni elbírálás szerint, valamint mentesség adása abban az esetben, ha a közös háztartásban élő személyek mind egyike betöltötte a 70. életévét.)

A Képviselő-testület elfogadta a 2012. (IX. 27.) önkormányzati rendeletet.

A tiltott közösségellenes magatartásról szóló önkormányzati rendelet megalkotása

A Képviselő-testület augusztusban döntött arról, hogy él a 2011-ben alkotott törvényi lehetőséggel, és rendeletben szabályozza a tiltott közösségellenes magatartásokat. A rendelet tervezetében meghatározásra kerültek olyan magatartások, amelyek 2012. május 31-e előtt szabálysértésnek minősültek.

A rendeletben meghatározott, tiltott, közösségellenes magatartások elkövetőivel szembeni eljárás lefolytatása a polgármester hatáskörébe tartozik majd.

A Képviselő-testület minősített többséggel fogadta el az előterjesztést.

A rendelet tartalmazza:

- önkormányzati jelképek használatát
- közterület használatát, reklámozás rendjét
- önkormányzati tulajdonban lévő temetők rendjét
- környezet védelmének rendjét
- A települési hulladékkal kapcsolatos helyi közszolgálat rendjét
- állattartás rendjét
- kereskedés és vendéglátás rendjét
- valamint záró rendelkezéseket: pl. hatályba lépés ideje 2012. október 1.

1. sz háziiorvosi körzet helyettesítésével valamint az 1. és 3. számú háziiorvosi körzet összevonásával kapcsolatos intézkedések, valamint praxisjog átadása Dr. Petrikó Attila Gábor közalkalmazotti háziiorvosnak

A Képviselő-testület elfogadta a Város Egészségügyi Intézmény Igazgató Főorvosának jelentését az 1-es (Dr. Veréb Lajos körzete), 3-as (Dr. Lizák Anna praxisa, helyettes Dr. Petrikó Attila), valamint

a 6-os számú körzet (Dr. Petrikó Attila) vonatkozásában.

Az 1-es számú körzet helyettesítését Dr. Katona Piroska fogja ellátni 2012. október 1-től saját gyermekpraxisa mellett 6 hónapig heti 15 órában. Asszisztens: Martonné Giricz Zsuzsanna körzeti ápolónő. A rendelés helyszíne: Gyomaendrőd Szabadság tér 2/2 szám.

A 3-as számú körzetet 2012. november 1-től veszi át Dr. Katona Piroska, mely praxisok ezután összevonásra kerülnek. Ennek oka a lakosság, illetve az ezzel járó kártyaszám folyamatos csökkenése. A rendelés helye várhatóan Gyomaendrőd Fürst Sándor utcai rendelő.

Dr. Petrikó Attila Gábor jelezte, hogy 2012. november 1. napjától vállalkozásban szeretné folytatni orvosi tevékenységét a 6. számú háziiorvosi körzetben.

Az egészségügyi jogszabályoknak megfelelően hozott döntést a Képviselő-testület az előszerződés, valamint a feladat-ellátási szerződés megkötéséről.

A Gyomaendrődi Liget Gyógyfürdő fejlesztése -DAOP-21.1/J-12 pályázat

2012 áprilisában született a döntés a pályázat benyújtásáról. Az eltelt idő alatt elkészült a Megvalósíthatósági Tanulmány a fejlesztés érdekében.

A pályázatban elszámolható összes költség több mint 400.000.000 Ft. Az útmutató szerint a pályázók maximum a fenti összeg 50% intenzitásért pályázhatnak, a fennmaradó részt saját forrással kell kiegészíteni, amely a 2008-ban kibocsátott kötvény terhére történhet.

Úszásoktatás támogatása

A Képviselő-testület a 2012-2013.-es tanévben is támogatást kíván nyújtani:

- az önkormányzati fenntartású oktatási intézményekbe járó tanulók (nevelési illetve pedagógiai programjában rögzített vízhez szoktatás) illetve úszásoktatás biztosításához
- közhasznú társaságok fenntartásában működő óvodák,
- Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda,
- a Békés Megyei Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény Gyomaendrődi Oktatási Egysége számára,
- ezen kívül támogatni kívánja még a Körös Kajak Sport Egyesület úszásedzésben részesülő tagjait
- az oktatási intézmények keretein kívüli - Vaszkán Gábor úszóedző vezetése alatt - úszótanfolyamon résztvevő gyermekeket, és kísérő szülők látogatói jegyárait

A 2012. szeptember 1. napjától 2013. augusztus 31. napjáig a felhasználható támogatás összege 1.500.000 Ft.

2013. január 1. napjától 2013. augusztus 31. napjáig a felhasználható támogatás összegét a 2013. év költségvetési lehetőségei fogják meghatározni (2013. február 15-ig).

A Határ Győző Városi Könyvtár intézményvezetői álláshelyének betöltésére pályázat kiírása

A Képviselő-testület a Határ Győző Városi Könyvtár vezetésére Dinyáné Bánfi Ibolyát nevezte ki, akinek megbízatása 2012. december 31. napjával lejár. A törvényi szabályozás értelmében a magasabb vezetői beosztás ellátására pályázatot kell kiírni, mely a megbízási jogkör gyakorlójának hatásköre.

A pályázati kiírás szempontjait az 1992. évi XXXIII. tv. közalkalmazottak jogállásáról, valamint annak végrehajtásáról kiadott 150/1992. (XI. 209) Korm. rendelet – a művészeti, a közművelődési és közgyűjteményi területen foglalkoztatott közalkalmazottak jogviszonyával összefüggő egyes kérdések rendezésére – szabályozza.

*Léhóczkiné Timár Irén
képviselő*

In memoriam

Szülőföld: Böleső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Hunya Ince (Endrőd, 1886. - Hunya, 1966.)

1886. július 27-én született Endrődön Hunya Elek és Gergely Tímár Brigitta gyermekeként. Édesapja községi elöljáró és egyházközségi képviselő, illetve Békés vármegye törvényhatósági bizottságának a tagja is volt. Édesanyját 12 éves korában elvesztette, ezután az ő és testvérei minden gondját, baját édesapjuk első házasságából született Teréz nővérük (Csihar Tímár Imre bíró felesége) intézte, míg édesapjuk újra nem nősült.

Az elemi iskolában jó tanuló volt, így a gimnáziumot is megkezdte Gyulán, de sajnos csak az első évet végezte el, mostohaanyja megakadályozta a folytatásban, haza kellett jönnie.

1909 októberében feleségül vette Horváth Irént, aki apai ágon mezőtúri, anyai ágon endrődi iparoscsalád sarja volt. 1910 tavaszán az ifjú párnak szembesülnie kellett azzal, amivel akkoriban egyre több ifjú endrődi családnak: a családi földek aprózódása miatt Kondorostanyán (Hunyán) kellett megkezdni közös életüket. Alig került Kondorostanyára, már megválasztották a helyi Hangya Szövetkezet elnökének. Kezdetől fogva részt vett a közeletben és képviselte a kondorostanyaiak érdekeit. Még ebben az évben bővült a család, megszületett Elek fiuk, akit 1912-ben Ince és 1913-ban Irén követett. A nyugodt életet megszakította az első világháború, 1914 júliusában az orosz frontra vezényelték, ahol még ez év karácsony böjtjén hadifogságba esett. Itthon halottnak hitték. Hiába küldte felesége a leveleket, mind visszajött. Ilyen körülmények között született meg 1915-ben negyedik gyermekük, Margit. Felesé-

gének egyedül kellett helytállnia, akit megtámadott a tüdőbaj egyre gyengébb lett, végül 1916 áprilisában elhunyt. Ezután neje nagyanyja, Dinya Franciska (Csúvár Andrásné, majd Csihar Tímár Jánosné) vette át a családi gazdaság irányítását, betegsé- ge alatt is már ő gondozta unokáját, majd dédunokáit.

Ezalatt a fronton tényleg majdnem elesett, csak a vele fog- ságban lévő földije, Hunya Lajos tanító és Varjú Dávid gon- doskodásának köszönheti életben maradását. 1919 januárjában került haza.

Ebben az évben újránősült a szintén özvegy Papp Ilonával. Újabb tagokkal bővült a család: 1920-ban megszületett Brigitta, 1921-ben Katalin, 1923-ban Ilona, 1925-ben András, 1927-ben Teréz. 1928-ban elvesztette Elek fiát, aki már sikeres kereske- dősegédként dolgozott Endrődön. 1930-ban megszületett a legkisebb testvér: Irma.

A háború előtt megkezdett munka ott folytatódott, ahol abbamaradt. Továbbra is sikeresen vezette a szövetkezetet volt olvasóköri elnök és dalárda elnök is. Az egyre kome- lyebbé váló elszakadási mozgalomban tevékeny részt vállalt többek között az endrődi képviselőtestületben is képviselte a kondorostanyaiakat, a kérvényekben állandóan olvashatjuk a nevét, többször volt első aláíró.

A szövetkezet pedig egyre gyarapodott, el lehet monda- ni, hogy szinte az egész lakosság részvényese volt, a boltja é- kocsiját jelentős forgalmat bonyolított le, az ott dolgozóknak pedig kifizető megélhetést biztosított. 1930-ban felépítették a új nagytermet, ami tulajdonképpen kultúrházként funkcionál (a mai Búzavirág épülete). Az építkezéshez kölcsönt kellett felvenni, aminek törlesztéséig az ő és Szabó Pál vagyona volt betáblázva, ugyanis senki sem akarta vállalni ezt a kockázatot a lakosságért. Ők vállalták.

A helyi egyházi életben is részt vett, az endrődi egyházköz- ség itteni képviselői közé tartozott, a helyi testület elnöké- nek is megválasztották. Tagja volt a kormánypártnak és a Cserny Mihály alapította Keresztény Községi Pártnak is. Az elszakadás mozgalom egyre több eredményt ért el. 1945-ben kirendeltsé- gi bírónak nagy szerepe volt az elszakadás előkészítésében és végrehajtásában.

A hála viszont elmaradt, új szelek fújtak már. A közeletből ezután visszavonult, ugyanis megfenyegették. A szövetkeze- tet, aminek 1910 óta – a háborút nem számítva – elnöke volt, egy darabig még megmaradt, majd azt is szorongatták, végül 1948-ban államosították. Egy élet munkája veszett oda, azor- ban a java még hátra volt. Az 1950-es évek elején sok más sorstársával együtt kuláknak nyilvánították. Amit lehetett, az elvették: legyen az föld, jószág, bútor stb. Sok szenvedése- nek kellett keresztül menniük. A vad '50-es évek után viszonyla- nyugodt időskora volt. 1965 őszén elvesztette feleségét. 1966. január 7-én, vízkereszt másnapján ő is nyugovóra tért.

Hunya Ince egyike azoknak, akik jelentősen segítette Hunya község megalakulását, fejlődését. Viszont ahogy a többi ségről, úgy róla sem emlékeztek meg. Ezt a hiányt viszont most már folyamatosan pótoljuk.

Nyugodjon békében!

Hegedűs Bend

Tábor és hagyomány

Idén is megrendezésre került hagyományos néprajzi táboron júliusban. A táborat a Fővárosi TEGYESZ szervezte és abban a Fővá- rosi Kaffka Margit Gyermekotthon fiataljai vettek részt.

A fiatalok a környék adta ideális lehetőségeket nagy tetszés- sel megélve, tanulságos programokban vettek részt a múzeum szerve- zésében: süteménykészítés, múzeumpedagógiai foglalkozások.

Kiemelkedő volt az a vetélkedő, melynek során a fiatalok szá- mot adtak a megszerzett ismeretekről és bemutatták az általuk, régi épületekről készített képeket.

A tábor támogatói voltak a Fővárosi Önkormányzat, a Wekerl Sándor Alapítvány és a Barankovics István Alapítvány.

Külön köszönet illeti Szonda István múzeumigazgatót és Vár- Andrács polgármester urat áldozatos segítőkétségükért.

Árkus Péte

A Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény hírei

Gyomaendrődi Oktatási Egység

SZERVUSZ, NYÁR, SZERVUSZ, VAKÁCIÓ!

Tanévnyitó Gyomaendrődön

Közel 450 – ebből 100 fő körüli kilencedikes – tanulónak szól a tanévnyitó kezdetét jelző csengő Gyomaendrődön.

A város képviselő-testülete, a helyi iskolák, gyakorlóhelyek és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviselői is részt vettek a megnyitón.

A Himnusz és egy nyárbúcsúztató vers elhangzása után a Békés Megyei Intézményfenntartó Központ tanévnyitó ünnepségünkre küldött köszöntő levelet olvastak fel.

Ezután Berkiné Huszka Cecília, a Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény oktatási vezetője ismertette az új tanév változásait. Kiemelte, hogy Davidovics László tagintézmény-vezető és Fekécs László gyakorlati oktatásvezető személyében megváltozott az iskola vezetősége, valamint, hogy mostantól a nevelő-oktató munka, igazgatás, ügyintézés egy központi helyen: a Hősök útja 40. szám alatti épületekben folytatódik. Így közelebb kerülnek egymáshoz a pedagógusok, a tanulók, könnyebb a kapcsolattartás a vezetőséggel, gyorsabb az ügyintézés, gazdaságosabb az intézmény működtetése.

Davidovics László a megjelent szülőkhöz, diákokhoz és pedagógusokhoz intézve beszédében hangsúlyozta, hogy csak neveléssel, tanúlással és kitartó munkával együtt, összefogva tudunk a mai elvárásoknak megfelelni.

Végezetül okleveleket nyújtott át a nyári Nemzetközi Halfőző Versenyen sikeresen szereplő tanulóknak, majd - egy vakációtól búcsúzó vers után - hivatalosan is megnyitotta a 2012/2013-as tanévet.

„ÉDES SIKER” AZ ŐSZI TERMÉKKIÁLLÍTÁSON

Gyomaendrődön idén 2012. szeptember 21-én tartotta a Kertbarátok Köre az Őszi Termékkiallítás megnyitóját.

A Művelődési Központ termeiben hagyományosan a helyi és vidéki kiállítók kaptak bemutatkozási lehetőséget.

Szemet gyönyörködtető, az őszi színeit felvonultató virágkompozíciók a virágüzleteink választékát reprezentálták; a kézi szőttesek, hímzések az otthon hangulatát idézték.

A házi készítésű lekvárok, befőttek, a rengeteg zöldség és gyümölcs, a meg a már ránézésre is bódító hatású borok, pálinkák mind a természet ajándékait jól hasznosító gazdák leleményességét bizonyították.

Az őszi sokféle betegség időszaka is, ezekre „Isten patikája”: a különböző gyógynövények, mézek bemutatott választéka lehet a megoldás.

A jövőnkre nézve óvatos optimizmusra ad okot a helyi óvodák gyümölcsökből, zöldségekből, fából, csupa természetes anyagból készített játéka, életképei.

Természetesen és hagyományosan ezen a kiállításon is jelen volt a Békés Megyei Tisza Kálmán Közoktatási Intézmény. Gyomaendrődi telephelyünket egy – a képzési választékunk szeletét bemutató – stand reprezentálta. A teljes falusi baromfiudvar látványa az állattartástól a konyhán, főzésen, sütésen keresztül az ízletes étek tálalásáig, fogyasztásáig vezette virtuálisan a látogatókat. Ami viszont nagyon is kézzelfogható, sőt kóstolható is volt, az a szemre és izre is kiváló pék-cukrász termékeink voltak. A gyönyörűen díszített torták, a sokféle péksütemény, linzerek, mézeskalácsok – különösen dél körül – sok látogatót vonzottak, főleg, hogy három szakképzős tanulónk ott, a helyszínen készített belőlük ízelítőt. Finomságukra a legjobb bizonyíték, hogy bár folyamatosan munkálkodtak, végül nem a kóstolók, hanem az alapanyagok fogytak el hamarabb. Ez a legnagyobb siker, elismerés.

A TANULÁS AZ EGYETLEN KIÚT!

Gyomaendrődön az elmúlt években fokozott figyelmet szenteltünk a roma tanulók beiskolázására, nevelésére, képzésére. Csak a – szükség szerinti – felzárkóztató, korrepetáló, tehetség-gondozó foglalkozások szervezésével érhetjük el, hogy minél többen jussanak szakképesítéshez, érettségizhez.

Idén, együttműködve a helyi Roma Nemzetiségi Önkormányzattal, „helybe mentünk” és az endrődi Roma Közösségi Házban tartottunk továbbtanulási tájékoztatót. A megjelent szülőknek és gyermekeiknek személyre szóló képzési javaslatokkal szolgáltunk, elmondtuk az iskolánkban választható szakok számukra is kiemelten fontos előnyeit.

A sikert és érdeklődést látva ebben a tanévben még szorosabb együttműködésre törekszünk. A roma fiatalok színvonalas képzésén túl ezután a felnőttek szakmához, érettségizhez juttató lehetőségét is biztosítjuk, rugalmasan alkalmazkodva időben, helyszínben igényeikhez.

A közös gondolkodást és eredményességben való hitet jól példázza, hogy vendégül látták iskolánkat 2012. augusztus 29-én a Közösségi Házban Az 1960-as évekbeli endrődi cigánység életének bemutatása című fotókiállítás megnyitóján; tagintézményünk pedig – idén először – meghívta és köszönthette tanévnyitó ünnepségünkön képviselőjüket.

ÚJ TANÉV – ÚJ DIÁKÖNKORMÁNYZAT

Gyomaendrődi intézményünkben az iskolai Diákönkormányzat 2012. szeptember 12-én megtartotta alakuló gyűlését. Minden osztály két főt delegált, a kollégiumi közösség is választott két tanulót, így a tanulók érdekeit idén egy 32 fős DÖK képviseli.

Ebben a tanévben Varjúné Kovács Edit tanárnőtől a Diákönkormányzat patronáló tanári feladatát Vargáné Varczába Éva vette át.

A gyűlésen először tájékoztak az érdekképviselet módjairól, formáiról, majd megválasztották a háromtagú DÖK – vezetőséget.

Megbeszélték a tanévben rájuk váró főbb feladatokat, az első félév tervezett programjait, ezen belül is a legközelebbi hetek eseményeit.

Megállapodtak abban, hogy rendszeresen, minden hónap első szombat délutánján tartanak gyűlést, a köztes időben a vezetőség tagjaival tartják a kapcsolatot. Az ilyenkor elhangzott információkat megosztják osztálytársaikkal, illetve a tanulók véleményét tolmácsolják a gyűléseken.

A felszabadult légkörű megbeszélésen felvetett sok remek ötlet előrevetíti a jó és hatékony együttműködés lehetőségét, ezen keresztül egy igazi iskolai diákközösség kialakulását.

TISZA KÁLMÁN KUKTÁI

Körösladányban 2012. szeptember 8-án szombaton rendezték meg a 14. Népi ételek főzőversenyét, melyen intézményünk gyomaendrődi iskolájának csapata is indult.

A sokféle, vidékünkre jellemző finomságok mellett mi igazi különlegességet: cigánykáposztát készítettünk.

Az inycsiklandozó illatok sok vendéget, még erdélyieket is vonzottak pavilonunkhoz, alig győztek tanulóink válaszolni a kérdésekre. Örömmel mondhatták el, hogy – többek között – az ilyen finom ételek elkészítését is a gyomaendrődi tagintézmény panziós, falusi vendéglátó, gazda képzésében lehet elsajátítani.

Az értékelésben külön kiemelve megdicsérték pavilonunk dekorációját, a tálalás ízlességét, a higiéniát, tisztaságot.

Csapatunk, Miklovicz Lajosné tanárnő vezetésével a zsűri elnökétől: Benke László sokszoros aranyérmes, olimpiai bajnok mesterszakácstól büszkén vehette át a cigánykáposzta elkészítéséért odaítélt Különdíjat.

Katolikus oldal

OKTÓBERI MISEREND

Endrőd

vasárnap: 8 és 17 óra
hétköznap reggel fél 8
Októberi rózsafüzér hétköznap 17 óra

Szent Gellért Iskola kápolnájában

Október 14-én és 28-án fél 12

Hunya

Hétköznap 17 óra, vasárnap 10 óra
Októberi rózsafüzér misék előtt

Gyoma

Kedden és pénteken 18 óra
Vasárnap fél 11

Jelentősen nő az egyházi iskolákba, óvodákba járók száma

Javarészt az intézményátadások miatt jelentősen nő az egyházi iskolákba, óvodákba járók száma a szeptembertől induló tanévben a tavalyhoz képest.

A katolikus közoktatási intézményekben tavaly 86772-en, idén az előzetes adatok szerint hozzávetőleg százezeren kezdik meg a tanévet. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia sajtószolgálatának MTI-hez eljuttatott tájékoztatása szerint – amelyben hangsúlyozzák, hogy nem csak intézményátvételek, hanem összevonások is történtek – 2011-ben összesen 224, idén pedig 270 közoktatási intézményben kezdődött, illetve kezdődik meg a tanév.

A katolikus óvodák száma 103-ról 124-re, az általános iskolák száma 149-ről 191-re, a gimnáziumoké pedig 64-ről 67-re emelkedett. A katolikus szakiskolák száma 18-ről 19-re, a szakközépiskoláké 29-ről 36-ra, az alapfokú művészetoktatási intézményeké 18-ről 24-re, a kollégiumoké 51-ről 52-re emelkedett.

Intézményegységeiket összességében tekintve ez az adat 432-ről 513-ra, míg a pedagóguslétszám 7686-ról előreláthatólag kilencezerre nő. (Mindhárom egyház jelezte, hogy végleges adatokat a 2012-2013-as tanévről csak az októberi statisztikák feldolgozása után tudnak közölni.)

A Magyarországi Református Egyház zsinatának oktatási osztálya azt közölte: a reformá-

tus iskolákban 2011-ben 38669 nappali tagozatos, 348 esti és 206 levelező tagozatos tanuló kezdte meg tanulmányait, ez az adat 2012-re 9400-zal gyarapodott a nappali és 900-zal az esti tagozaton. A református oktatási intézményekben tavaly 39223-an, idén 49500-an kezdenek tanévet.

A református óvodák száma 47-ről 53-ra, az általános iskoláké 76-ről 105-re, a gimnáziumoké 28-ről 33-ra, a szakközépiskoláké 8-ről 15-re, a szakiskoláké pedig háromról kilencre emelkedett. A református alapfokú művészeti iskolák száma 14-ről 18-ra, a gyogyepedagógiai intézményeké hatról hétre, a diákokthonoké 21-ről 22-re, a pedagógiai szakszolgálatoké kettőről háromra nőtt, míg pedagógiai intézetből változatlanul egy van. A református fenntartók száma 81-ről 97-re változott.

A református intézményekben dolgozó pedagógusok létszáma 2011-2012-ben háromezer volt, ami idén mintegy 650-nel emelkedik.

A Magyarországi Evangélikus Egyház országos irodája úgy tájékoztatta az MTI-t: óvodákba és iskolákba tavaly 11954, idén 15159 gyermek járt, illetve jár. Az evangélikus óvodákba 248-cal, az általános iskolákba 1541-gyel, a középiskolákba 1385-tel járnak majd többen, mint tavaly. Az itt tevékenykedő pedagógusok létszáma 1229-ről 1507-re emelkedett egy év alatt.

MTI/Magyar Kurír

OKTÓBERI ÜNNEPEK

1. hétfő:	Lisieux-i Kis Szent Teréz
2. kedd:	Szent Örzöngyalok
4. csütörtök:	Assisi Szent Ferenc
6. szombat:	Szent Brúnó áldozópap
7. vasárnap:	Évközi 27. vasárnap
8. hétfő:	Szűz Mária, Magyarok Nagyasszonya
9. kedd:	Szent Dénes püspök és társai vértanúk
11. csütörtök:	Boldog XXIII. János pápa
14. vasárnap:	Évközi 28. vasárnap
15. hétfő:	Avilai Nagy Szent Teréz egyháztanító
16. kedd:	Szent Hedvig szerzetesnő
17. szerda:	Antiochiai Szent Ignác püspök, vértanú
18. csütörtök:	Szent Lukács evangélista
19. péntek:	Keresztes Szent Pál áldozópap
21. vasárnap:	Évközi 29. vasárnap
22. hétfő:	Boldog II. János Pál pápa
23. kedd:	Kapisztrán Szent János áldozópap
24. szerda:	Claret Szent Antal püspök
25. csütörtök:	Szent Mór püspök
28. vasárnap:	Évközi 30. vasárnap
31. szerda:	Boldog Romzsa Tódor püspök, vértanú

Öregministráns találkozó Hunyán

2012. szeptember 16-án megható, bensőséges ünnep részesei lehettünk a hunyai templomban, ugyanis ekkor tartottuk az ún. öregministráns találkozót.

A fiatalok kérdezték is, hogy akkor már ők is öregnek számítanak? Igen, mert vannak iskolás korú kis ministránsok, és hozzájuk képes már ők öregnek számítanak.

A névsort a születési anyakönyvből írtuk ki, illetve emlékezetből szedtük össze, kik is voltak 50-60 évvel ezelőtt, akik ministráltak. Meghívót is küldtünk az érintetteknek, akik közül sokan meg is jelentek, nagy örömről. A misén most nem gyerekek ministráltak, hanem néhányan az „öregministránsok” közül teljesítettek szolgálatot, felidézve a régebbi időket. Mindenki elfogadta a felkérést.

A plébános úr nagyon szép szentbeszédet mondott, amelyet meghatódva hallgattak a megjelentek. Hangsúlyozta, hogy a ministránsok közelebb vannak az egyházhoz, mivel szolgálatukkal az Isten szolgálatát. Akik az 50-es években tiltások ellenére is elmentek a templomba, vagy TV nézés helyett is misén vettek részt, azokról elismeréssel kell beszélni. Még számos szép gondolatot elhangzottak a prédikációban, végül megköszönve a megjelenést azoknak, aki az ország minden részéből, fáradságot nem ismerve eljöttek erre a szép találkozóra. Arra kérte a résztvevőket, hogy továbbra is tartsák a kapcsolatot az egyházzal, és segítsék imáikkal, szolgálataikkal.

Mise után a templomkertben egy kis megvendégléssel folytatódott az ünnepe.

Kellemesen telt el az idő bemutatkozással, beszélgetéssel, egymásnak örülve, régi történeteket felidézve. A fiatalok kedvéért kellett a bemutatkozás, mivel ők nem ismerték még eddig az igazi „öregministránsokat”. Eljöttek Csorvásról, Békéscsabáról, Szabadkigyósról, Mezőberényből, Gyomaendrődről, Orosházáról, Budapestről, Pécsről, Körösladányból, Kisújszállásról és Hunyáról is sokan.

Végül egy csoportkép készítéssel zárult a találkozó, amely a hunyai honlapon és az egyházközség honlapján is megtekinthető: www.szentgellert.hu, innen a plébániák menü, hunyai plébánia részénél.

Mindenki feltöltődve ment haza, és reméljük, hogy még sokáig emlékezetükben él ez a jól sikerült találkozó.

Köszönjük a plébános úrnak a közreműködését, valamint a segítőknek, akik süteményt, szendvicset és ásványvizet hoztak, és köszönjük az anyagi támogatásokat is.

Hanyecz Vencelné

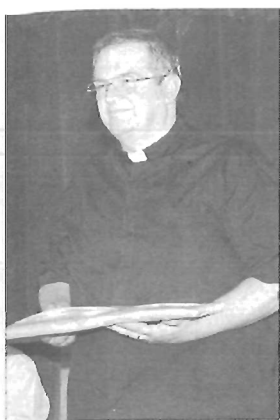
Képek a 20. oldalon láthatók!

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Köszönetnyilvánítás

Tanévnyitónkon nagyon fontos köszönetet is mondanunk. Tudom, ez furcsán hangzik, hiszen általában év végén, ill. tanév végén tesszük. Ami miatt viszont nagyon is helyénvaló, mert szeretnék mindannyiunk nevében köszönetet mondani Iványi László atyának: iskolánk megalapításáért, létrehozásáért, lelki tanácsaiért egy jelképes ajándékkal. Ez pedig egy olyan stóla, amelynek az egyik oldala lila, a másik pedig arany színű. Ennek szimbolikus értelme van: a lila a bűnbánat színe, az arany az ünnepé. Ünnepekhez pedig a bűnbánaton keresztül vezet az út. Személy szerint külön is szeretnék köszönetet mondani az elmúlt hat évért.

Természetesen mindig szeretettel látunk és várunk vissza, DE nem vendégként, mivel ettől sokkal több vagy, kedves atya: iskolánk alapítója és barát... Jó Isten áldjon!

Lukács László
igazgató

Fejlesztések a Szent Gellértben

Amióta Gyomaendrődre kerültem, nagy álmom volt, hogy tanítványainknak megfelelő játszóteret építsünk ki. Mivel az európai szabvány szerint kell ezeket az eszközöket megépíteni, ezért nem éppen olcsó multság, viszont több célt is szolgálnak. Először is a gyerekek hasznosan és tartalmasan tölthetik el az iskolában a szabadidejüket, másrészt mozgásuk és szociális készségük, alkalmazkodásuk is fejlődik.

Természetesen fontos az is, hogy diákjainknak a közérzete a tanulás közben is jó legyen, ezért kapott 4 tanterem belső fali szigetelést és új ablakokat. Amennyiben – reményeink szerint – beválik, következhet a másik homlokzat is.

A kapcsolatainkat is igyekszünk építeni, ennek érdekében kerestem fel a beregszászi Bethlen Gábor Magyar Gimnázium vezetését. Szabó Árpád igazgató úr nagyon barátságosan fogadott – végig maximális nyitottság és közvetlenség jellemezte tárgyalásunkat. Ennek eredményeként küszöbön áll a testvériskolai megállapodás megkötése, de erről majd később írok bővebben.

Lukács László
igazgató

„A művészeti nevelés jobbá teszi az embert.
Hogy más legyen a hozzáállás a munkához,
hogy ne rabszolgaként ismétlődő funkciókat hajtson végre
a mindennapi betevő fatalért, hanem kreatív módon dolgozzon.”

(Dr Bolberitz Pál)

A művészetek megismerésével a gyerekek nyitottabbá válnak annak befogadására és kreatív megélésére is. Megtanulhatnak egy mindent átfogó gondolkodásmódot, mely szabad átjárást kínál a tudományok között. A művészeti képzés megismerteti a múlt értékeit, segít azok továbbélésében, a hagyománytiszteltet kialakításában. Életre szóló szellemilelki gazdagságot nyújt.

Éppen ezért örömmel fogadtuk a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény megkeresését, mikor arra kértek bennünket, ad-

junk lehetőséget művészeti képzéseik, tanszakaik bemutatására, bemutatózására. Tanítványaink izgalommal vegyes várakozással tekintettek körbe az udvaron megrendezett művészeti délutánon. Igyekeztek mindent kipróbálni, megoldani, elkészíteni. A néptánc tanszak ugróiskolával, népi gyermekjátékokkal, a kézműves tanszak papírvacska hajtogatással várta a gyermekeket, s minden érdeklődő különböző hangszereket is kipróbálhatott. Így trombita, furulya s gitárszótól zengett a környék.

Fontos, hogy iskolánk minden tanulója utat találjon a zenéhez vagy a képzőművészethez. Nem az a célunk, hogy művészeket neveljünk, de szeretnénk diákjainkat megtanítani a művészet világán keresztül arra, hogy jó elidőzni egy szép pillanat, hang vagy kép mellett, hiszen a művészeti képzés gazdagítja érzelmi életüket, formálja gondolkodásukat, valamint változatos és tartalmas időtöltést kínál a szabadidő eltöltésére.

Köszönjük a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény pedagógusainak ezt a kellemes délutánt, s reméljük iskolánk diákjai közül minél többen élnek a művészeti oktatás lehetőségével.

Kondorné Timár
Erzsébet

„A gyermekek szárnyakkal születnek...”

„A gyermekek szárnyakkal születnek, de a tanárok tanítják meg repülni őket.” Kedves kis tanítványom e pár sorral búcsúztok tőlem a tanév végén.

A nyár gyorsan elrepült, a kertekben hajladoznak a színes öszi rózsák, a fák levelei arany színben pompáznak, beköszöntött az ősz, itt van újra szeptember, az iskolakezdés. Eszembe jut a fenti idézet. A halvány napsütésben az új iskolatáskával kicsit megilletődötten lépdelnek az első osztályosok. Az én kis elsőseim... akiket meg kell tanítanom „repülni”.

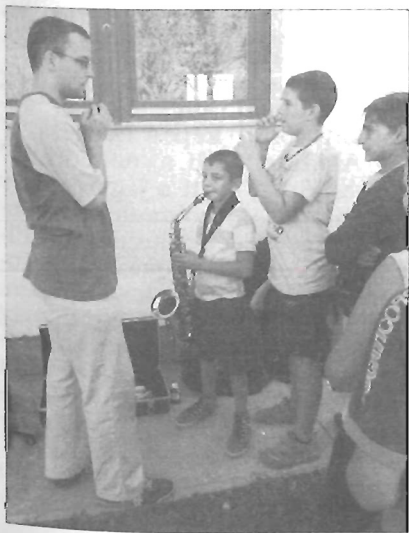
Huszonhét csillogó szempár, nagycsoportosokból hirtelen ők lesznek a kicsik. Egy új világ nyitja meg kapuit előttük, amely ugyan kevésbé lesz játékos és felhőtlen, de a világ újabb – eddig nem ismert – szépségeinek megismerését, eddig nem tudott dolgok megtanulásának lehetőségét tartogatja számukra, s ezáltal éppoly csodálatos, izgalmas és emberi értékekben gazdag lehet, mint az óvodás évek.

Sok-sok változás, az eddigieknél talán nagyobb akadály, amit a rugalmasan fejlődő, iskolaérett gyermekek többsége zökkenőmentesen tud átugrani. Vannak, akik az első iskolai napokon talán megszeppennek, visszafogottabbak, mások élvezettel vetik bele magukat az új élményekbe. A gyerekek beállítottságán, mentalitásán és persze felkészültségén, érettségén is múlik, mennyire tudnak alkalmazkodni az új elvárásokhoz. Kis iskola lévén családi légkört igyekszünk teremteni, ahol mindenki figyel mindenkiire, ahol fontos a szeretet, a türelem, az empátia.

Elmondhatom, hogy elsőseink könnyen veszik az akadályokat. Napról napra önállóbbak, betartják a kialakított szabályokat, jól alkalmazkodnak egymáshoz. A szülők életében is nagy változás következik be, amikor gyermekük először lépi át az iskola küszöbét. Sokszor jobban izgulnak az első iskolai napokon, mint a gyermek. Nagyobbat dobban a szívük, amikor pusztít adva és szemükkel simogatva engedik iskolába féltett kincseiket. Köszönöm a Szülőknem a belénk vetett bizalmat, arra kérem Önöket, hogy biztassák gyermekeiket, dicsérjék őket minden apró sikerért. A Jóisten áldását kérve kívánok sok-sok türelmet, tanítványainknak kitartást, minden kedves kollégámnak sikeres, eredményes tanévet!

Mészárosné Kiss Katalin

„A gyermekkor évei azok az esztendő, Amikor a szív a legérzékenyebb, leghajlékonyabb. Amit oda elültetnek, azt aligha lehet valaha is onnan kipusztítani.”
(J. F. Oberlin)

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT MARCELL, vértanú

Október 30.

+Tanger, 298. október 30.

Marcellus Szent Maximilián kortársa volt. Századosként szolgált a Tingisben (a mai Tanger Marokkóban) állomásozó császári hadseregben. Mivel Diocletianus császár alatt egyes csoportok számára kötelező volt a katonai szolgálat, valószínű, hogy Marcell nem a saját akaratából, hanem a körülmények kényszerére folytán lett katoná és tiszt. Mint keresztényt már a felesketés pogány vallási formája ne-

hez helyzetbe sodorta. Továbbá kötelezték a katonát a pogány kultuszrendezvényeken, a nyilvános játékokon és ünnepélyeken való részvételre, amelyek mindig vallási jellegűek, végső soron bálványimádások voltak.

Amíg az illetékes fölöttes szemet hunyt, az olyan keresztény tiszt, mint Marcell, úgy segítette magán, hogy hivatalos kötelezettségei ellenére csendben távol maradt a pogány áldozati cselekményektől. Egyes keresztény tisztek más kiutat találtak: fizetett helyettest állítottak, aki ellátta a helyükön a szolgálatot az áldozati ünnepségek alkalmával. Ez azonban nem sikerült mindig. Feltehetően Marcell számára sem volt meg ez a lehetőség. Az uralkodó császárok megtiltották az ilyen türelmességet, és Diocletianus 297. március 31-én a manicheusok elleni ediktumában világosan és határozottan kifejezte, amit az idegen vallásokról gondolt: a római állam hagyományával való szakítást látott bennük, és követségüket büntettnek minősítette. A császár ennyire határozott állásfoglalása mellett alig merészelt már megtenni bármely katonai előjárót, hogy a keresztényeknek könnyítéseket nyújtson.

298. július 21-én a Tingisben állomásozó római tiszteknek - mint a római birodalomban mindenütt részt kellett venniük a Diocletianus, Maximianus, Constantius és Galerius császár tiszteletére rendezett „születésnap” ünnepségen. Ez az ünnepség kultuszrendezvény volt az istenné nyilvánított császárok tiszteletére, akik felvették a „Iovius”, vagyis „Jupiter fia” és „Herculeus”, vagyis „Herkules fia” címet, és ennek megfelelően isteni tisztelet illette meg őket. A császárok istenné nyilvánítása alapján véve hatalmuk megerősítését szolgálta.

Marcellnek ezen a napon kikerülhetetlenül szembe kellett néznie a lelkiismereti kérdéssel, hogy neki mint kereszténynek hogyan kell viselkednie ilyen helyzetben. Nem akart részt venni a császárok istenítésén, nyíltan megmagyarázta hát prefektusának, hogy

nem lehet jelen ilyenféle pogány ünnepi cselekményeken. Úgy látszott, hogy előjárója eleinte szemet hunyt eme felségsértő magatartás fölött. Egy héttel később azonban, bizonyára az ünnepélyes zárórendezvény alkalmával, Marcell újból követte lelkiismerete szavát és nyíltan szakított addigi uraival. A római katonai hatóságok erről az esetről és következményeiről felvett szűkszavú jegyzőkönyve - keresztény megformálásban áthagyományozva - ezeket mondja:

„Tingisben történt, Fortunatus prefektus kormányzása idején. A császárok születésnapját ünnepelték. Az ünnepi lakoma során Marcellus, a századosok egyike hirtelen kijelentette, hogy nem kíván részt venni ezen a szentségtelen ünnepi lakomákon. A légiónál felállított lobogói elé dobta deréksziját, s röviden és érthetően megvallotta a hitét: „Jézus Krisztusnak, az örök Királynak katonája vagyok. Mostantól fogva nem teljesítek többé hadi szolgálatot a császároknak. Megtagadom, hogy fa- és kőisteneiteket imádjam. Süket és néma bálványok csupán.” A jelenlevő tiszteknek és katonáknak elállt a szava az ilyen magatartás látán. Örizetbe vették Marcellust, és tüstént jelentették a dolgot fölöttesüknek. Ő azután fogságba vettette. Az ünnepi lakoma végeztével Fortunatus megparancsolta, hogy vezessék Marcellust az ülésterembe.”

Most következik a tulajdonképpeni jegyzőkönyv. „Marcellus századost elővezették. Astasius Fortunatus főtiszt így szólt hozzá: „Semmibe véve a katonai fegyelmet övedet, kardszijadat és a rangjelzésedet miért dobtad el?” Marcellus: „Már július 21-én, amikor megkötöttem császárokat ünnepelését, légiónok zászlói előtt nyíltan és félreérthetetlenül kijelentettem, hogy keresztény vagyok, és nem vehetek részt ilyen ünnepségen. Csak Jézus Krisztusnak, az Isten, a mindenható Atya Fiának teljesítek hadi szolgálatot.” Fortunatus: „Vakmerő fellépésedet nem hallgathatom el. Ertesítenem kell róla a császárokat és a trónörökösöt, téged pedig át kell hogy adjalak előjárómnak, Aurelius Agricolanusnak. Caecilius vezeti le a pert.”

Október 30-án elővezették Marcellus századost. A vád képviselője azt mondta: „Fortunatus prefektus a te joghatóságod elé utalta Marcellus századost. Íme az akta közlése. Felolvassam?” Agricolanus: „Olvasd!” Az államügyész: „Fortunatus Agricolanusnak”... és így tovább.

Felolvasása után így szólt Agricolanus: „Azt mondtad-e, amit a prefektus közöl?” Marcellus: „Igen.” Agricolanus: „Reguláris századosként szolgáltál?” Marcellus: „Igenis.” Agricolanus: „Micsoda örültség kerített a hatalmába, hogy a katonai rangjeleket eldobtad magadtól, és ilyesmiket voltál képes beszélni?” Marcellus: „Nem örültség! Aki Istent féli, az nem örült.” Agricolanus: „Mondtad-e mindazt, amit a jegyzőkönyv közöl?” Marcellus: „Mondtam.” Agricolanus: „Eldobtad a jelvényeidet és a fegyvereidet?” Marcellus: „Eldobtam őket. Keresztényhez nem illő, hogy világi katonaságnak szolgáljon. Ő Urának, Krisztusnak a katonája.” Agricolanus: „Marcellus esete a fegyelmi joghatóság körébe tartozik. Lezárva és kihirdetve: Marcellus reguláris századosi szolgálatában nyilvánosan eldobta magától katonai jelvényeit, és azt állítja, hogy ezek be-mocskolják és megalázzák. A bírósági eljárás során lázító beszédek is tartott. Halálra ítélem.”

Amikor Marcellust elvezették a kivégzésre, így szólt: „Agricolanus, Isten áldjon meg!”

AZ ÉN 1956-OM I. - Három bajtársam halálának emlékére

folytatás a címcímoldról

Akkor apró macskaköves burkolata volt, és nem volt árok a bal oldalán. Amikor ehhez a szakaszhoz értünk, egy személy állt az út jobb oldalán, és elemlámpával jelzett, melynek hátra felé szórt fényében látszott, hogy ballonkabátot visel. Jilek utasította a sofőrt, „civilek nem állunk meg”. (Nem volt már egy-két napja közlekedés.)

Kara kért, ne hajoljak előre, mert ő is szeretne látni. Hajolni kezdtem hátra, amikor a macskakövön keresztbe egy bíbor-vörös tűzcsik villant fel. Valami ösztön hatására azonnal a padlóra vetetem magam, és rám esett a hátrébüli társam, Kara honvéd. Mint később kiderült szívlövést kapott, vére a hátamra spriccelt. Keresztülzaladva a tűzcsikon, a sofőr balra rántotta a kormányt, ott ki-döntöttünk egy villanyoszlopot. Majd jobbra rántva a kormányt, kiszaladtunk az útról, orral egy drótkerítésnek, azt átszakítva megálltunk egy kis ház előtt, mert az első kerék alatt beszakadt egy víz-óra akna. (Ez a kerítés, akna, ház most is megvan.)

Rettenetes állapotban voltunk, némelyek lövöldöztek, mások kiabáltak. Én azt kiabáltam, ne lőjete, honvédek vagyunk (a civil kabát miatt azt hitték, felkelők). A sötétben halványan láttam, hogy az első ülés közepén Jilek hadnagy hátra hanyatlódva hörgött. Tarkója alá nyúlva emelgettem a fejét, és szólítottam, hogy mi van? Nem tudott persze válaszolni. Elöl a nyakán ment be a golyó és hátul a tarkóján jött ki. Éreztem, hogy a kezembe és kabátomra ömlik a vére. Később megtudtuk, Takátsy hadnagyot - mivel jobb szélen ült és arról lőttek - vagy 6 golyó találta el, azonnal meghalt.

Egy idő után visszakiabáltak, hogy feltartott kézzel álljunk ki az út közepére. Kezdtünk kitápaszkodni, segítve a sérülteket. Kiálltunk, miközben nagyon durván ültelgeltek és lökdösteek bennünket, nem kímélték a sebesülteket sem. Állandóan fasisztáztak, amit nem értettünk. Hajtottak minket lefelé. Beérve láttuk meg, hogy a Labanc utcai Határőr ÁVH-s osztag lőtt szét bennünket. (Mint később megtudtuk, golyószórók és géppisztolyok tüzen szaladtunk át.)

Hiába mondtuk, hogy a szomszéd laktanya katonái vagyunk, csak ütöttek vertek minket, mert „már a honvédség is fasiszta”, és reggel föl leszünk akasztva. Azt is hiába kértük, hogy Jilek hadnagyon segítsenek, mert elvérzik. Nem segíttek, pedig talán meg lehetett volna menteni. („Dögöljön meg a fasiszta!”)

Egyesével vitték szét mindenkit egy-egy ór kíséretével, külön szobákba. Én 4 órát álltam a falnál, föltartott kézzel, miközben őrzöm a pisztolyát csattogtatta. Egyszer aztán azt kérdezte, hogy került agyvelő a hátamra? Elhánytam magam, mire megelégedte a szórakozást, azt mondta, hogy viccelt, csak alvadt vér az. Megengedte, hogy leengedjem a kezem.

Ekkor néztem meg alaposabban magam. Hátul a kis Karától lettem csupa vér, mert ő rám esett, elöl meg a Jilek hadnagytól, mert emelgettem a fejét.

Éjjel felé összeszedtek minket, levittek az alagsorban, ahol egy hadbíró ezredes közölte velünk, hogy statáriális bíróság elé leszünk állítva, ahol hamar eldől a sorsunk, és lehet, hogy már reggel kivégeznek minket. Tulajdonképpen még ekkor sem akarták maguknak bevallani, mekkora katonai hibát és bünt követtek el.

Ahogy vezettek minket a fogdákbá, egy sorállományú ÁVH-s odaszól nekem, „kis Szabó, hogy kerülsz te ide”? (A sportrepülőknél hívtak így.) Kértem, hogy telefonáljanak a laktanyánkba, ott majd igazolnak minket.

Hogy végül ez a kiskatona vagy valamelyik parancsnok volt az, amelyiknek megjött az esze és telefonált, nem lehet tudni, de reggel ott volt a mi ezredparancsnok helyettesünk, sok katonatársunkkal, fegyveresen fenyegetőzve, mire kiadtak minket.

Jegyzőkönyvet vettek fel, visszakaptuk fegyvereinket, természetesen éles szóváltások közepette mi fasisztáztuk le őket, és visszavertünk laktanyánkba október 28-án délelőtt. Ez volt életem első és utolsó találkozás az ÁVH-val

Köpenyem novemberig a fogason lógott, közszemlére kitéve.

De azt is megtudták parancsnokaink, hogy az ÁVH-sok Tata-bányáról induló munkaszolgálatosokat várják. Szabályos útzárat csináltak, és tényleg még aznap 28-án jöttek is a tatabányaiak vagy 2-3 teherautóval. Főnökeink elmagyarázták nekik, mi vár rájuk 1

NYELVI HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR TELEFONSZÁM: 36 1 321677 SEP. 14 2006 12:15:04 0.4
TATAI HÍRŰR TELEFONSZÁM: 36 1 321677 SEP. 14 2006 12:00:14 0.1

1./ Takátsy György /:1929 Budapest, Takátsy Emma /: hadnagy, p.klub tl.
2./ Jilek Pál /:1931 Budapest, Heréngi Mária:/ hadnagy, oapk.
3./ Kara Károly /:1935 Budapest, Dobórnaki Hermina:/ how.

A fenti elvtársak halálának emlékére: Babos Gyula őrgy. a 92.947. ala. gyal.szolg.vezető a szívtöréseket mondja el!

1956. október 27-én este 20.00 h. körül egy Weapon gk-val Jilek hadgy. elvt. pszga előtt 9 elvtárs a laktanyától a Moszkva-tér felé ment. Ezen a gk-on tartozkodott Takátsy György hadgy. és Kara Károly honv. is.

A Budakeszi uti határőr laktanya előtt egy civil lámpával jelezve megállásra szólította őket fel a Jilek hadgy. látva, hogy a jelező személy civil a gk.ves-néz parancsot adott a továbbhajtásra. Utólag kiderült, hogy a jelzést adó civil személy a határőrszobában tartozó katonák.

A határőrök az út két oldalán fegyveres biztosításban álltak és mivel a gk. nem állt meg, arra nem nyitottak.

Jilek Pál hadgy. koponya- és lábszársérülése miatt kórházba, majd két nap múlva meghalt. Takátsy György hadgy. több halálos lövést kapott és azonnal meghalt. Kara Károly honv. hasonlóan több lövést kapott és azonnal meghalt.

Fent nevezett személyek haláláról az ala. gondoskodott.

K.m.f.
1./ Babos Gyula őrgy. /: gyal. szolg.vez.
1./ Raján Gyula őrgy. /: /

A fenti elvtársak emlékére, Kérem:
Fenti elvtársak halálát szívbőlani bánattal megemlékezem.
Budapest, 1957. szeptember 14.

km után. Jobb, ha itt maradnak, úgysem tart már ez sokáig. Megtudták ezt a lejjebb lévő ÁVH-sok, följöttek ugyanaz, aki ballonban jelzett nekünk. Nem írom le, ki mit mondott, mert nem hinné senki. A lényeg az, hogy Gyuricza igazi tisztességes endródi ember volt. Igaza is lett. Aznap este október 28-án bejelentették, hogy föloszlatták az ÁVH-t. Győzött a forradalom!

Gyuricza parancsára az alakulat ráállt az oroszok lehallgatására. Az ország és mi is kezdtünk normál kerékvágásba állni.

November 3-án délután hirtelen mindenki szabályos eltávozási papírt kapott, és el kellett hagyni a laktanyát, még a vidékieknek is. Nem tudtuk miért. Azt hittük, valami központi utasításra történt. A tiszték is elmentek. Kb. 20 km volt Kispestre hazamenni. Közlekedés még nem volt a városban. Az utam a Belváros Üllői úton vezetett haza. Nem volt világítás, de a Kilián és környéke így is szörnyű képet mutatott. Kb. éjjelre értem haza. Otthon meglepődve, nagy örömmel fogadtak (időnként szomszédokom keresztül telefonon tudtam haza üzenni). Hamar lefeküdtünk, mert másnap szüleimnek dolgozni kellett menni.

Hajnali 5-kor rettenetes robbanások, süvítések ráztak fel mindenkit. Vecsésről, Lőrincről a fejük fölött kezdtek lőni az oroszok az Üllői utat és a Kiliánt.

Ekkor jöttünk rá, a Gyuricza megmentett minket. Mivel ráállt az oroszok felderítésére, tisztán tudta, mi várna ránk, ha ott maradunk a laktanyában. Jelentette a Minisztériumba a felderítési tényeket, majd szétzavart mindenkit, mielőtt a jóformán fegyvertelen ezredből fasírtot csináltak volna az orosz tankok, vagy fogságba vitték volna az állományt. Mint ahogy bebizonyosodott, sok katona Stry-ban kötött ki.

Az események nagyobb vonulatai közismertek. Mondhatnám ezzel véget ért az én '56-om. De mégsem!

A jele tetejére állt kommunista világ újabb helyzeteket produkált számomra. Olyannyira, hogy történetem csattanója '57-ben következett be. (folytatjuk)

Szabó Béla

Endrőd néprajza

Rendező: Szandra Strim

Milyen hát a boszorkány?

Tisztelt Olvasó!

Endrőd néprajzával, gazdag hiedelemvilágával Tímár Máté műveiben találkozunk. Falunk másik nagy anekdotázója, aki papírra vetette történeteit, Márton Gábor volt. A mindenki által Marci bácsinak ismert jó kedélyű pedagógus gyakran kápráztatta el tanítványait, amikor csodás történeteket mesélt Endrőd jeles személyeiről, történelmi eseményeiről, vagy éppen hiszékeny, babonás lakóiról.

Marci bácsi már néhány éve elköltözött e porvilágból, de írásain keresztül újra felidéződik nagyszerű személyisége. Tájháznak 2008-ban adta ki Márton Gábor: *Élők, holtak valomása* című anekdotagyűjteményét. E könyvből vett részzel emlékezünk kedves tanárunkra, barátunkra, Márton Gáborra.

Milyen hát a boszorkány?

„Rekkenően forró volt 1930 nyara. Egyik ilyen kánikulás napon, mikor édesapám a kertben dolgozgatott, tőle hallottam: „Égetik a boszorkányokat fiam.”

Aztán mesékben hallottam a banyákról rémes történeteket, majd tízévesen a „János vitéz” boszorkányai hozták mozgásba fantáziámat.

Nagyon emlékszem, édesanyámmal mentem a mirhói kútra. Vagy negyven asszonyféle várakozott kannákkal, vedrekkel, korsókkal, locsolókkal, hogy sorra kerüljön, mikor megláttam egy csuparác-képű anyókat, egy fületlen kannával, botocska segítségével, meghajlott háttal tipegett a kútra. Taragos Örzse néni volt. (Most visszaemlékezve nagyon tudom sajnálni szegény, beteges kis asszony emlékét, kinek semmi támasza és senki hozzátartozója nem volt.) Fekete macskája kutyahűséggel követte, jött utána. Néztük a macskát, majd közülünk valaki megijesztette, s az felfutott a kút közelében hajladozó lombú topolya fára, és arról lomha szárnycsapásokkal elröppent egy nagy madár. Addigra a pici Örzse néni elvegyült a várakozók közt. Nem láttam a hajlott hátú, botocska asszonyt. A mellettem álló cimborám fülembé súgta:

- Nézd csak, ott repül Örzse néni, a boszorkány!

Képzetelemben pillanat alatt átéltem, hogy Örzse néni fekete macskává változott, az meg varjúvá. Tehát boszorkány.

Ugy megijedtem, hogy megállás nélkül futottam hazáig fél kilométert, de olyan vágásban, mintha a tatár üldözött volna. Addig soha nem ismert félelem kerített hatalmába. Mire a Gondáék előtt kinn ülő asszonyokat elértem, alig volt levegő körülöttem, szívem meg úgy zakatolt a torkomban, mint Drezmann Dezső csühögője, mely csépléskor a dobot hajtja. Ettől kezdve hosszú ideig féltem a sötétől.

Aztán meg azon ütköztem meg, hogy másnap, mikor a kiülő asszonyok beszélgetését hallgattam anyám mellé bújva, elment mellettünk Orbók János tanító úr lánya, aki tejet vitt, szép illedelmesen köszöntötte a mezítelű paraszt asszonyokat, s miután két házzal eltávolodott, Boris néni megjegyezte:

- Aranyos kis boszorkány a tanítóék kisasszony leánya.

(Na, most már aztán végleg megzavarodtam a boszorkányok kiletében.)

Mindenesetre, Boris néni megjegyzése alkalmas volt a témaváltásra, mert eddig a csirkefeltetésről és nevelésről folyt a diskurzus.

- Nagyanyámtól hallottam, - öltötte bele a szót Giricz Örzse néni - hogy mikor ő lány vót, egyszer véres tejet adott a tehenünk. Másnap estefelé észrevették, hogy egy fekete

macska ugrott be az istálló ajtaján. Ráugrott a Böske tehé hátára és az keserves bögéssel összerogyott. Ott vergődött egészen addig, míg a nagy zajra nagyapám vasvillával odanem rohant.

A lépéseket meghallotta a macska, kiugrott az istállóból. A szúrást azonban elhibázta a sötét miatt, mert meglehetősen farkasvaksága volt. Utána is vágta a vasvillát. El is találta a macskát, de azért az el tudott menekülni. Átszaladt az utcán és eltűnt a szemközti szomszéd portáján. A tehenet úgy kellett emelőfával felállítani.

Hanem másnap Kun Panna bicegve ment a boltba. Nagy apámék amúgy is rá gyanakodtak, mert olyan gonosz szűrő feketé szeme volt, hogy amelyik emberre, legényre ránézett azt biztos megigézte.

Szerencséjére, másnapra elmúlt a véres tej, mert nagy apám az öt legény fiával eltervezte, hogy meglesik és agyonverik a macskát.

Tudják, bosszúból csinálta, mert nagyapámék ellenezték, hogy apám öccse, Johákim nagybátyám elvegye. Pártában is maradt. Ő ugyan azt beszélte, azért mert neki más nem kell férjnek, de az igazság az, hogy mindenki tudta róla, hogy boszorka.

- Felénk meg, mikor ides szülemék kinn laktak a Rigajoson - vette át a szót Cserven Mátyásné, a Mirhó legöregebb asszonya - vót egy olyan boszorkány, aki alkonyatkor bukfencet vetett, oszt átváltozott varnyúvá. Elszállt oda, ahol kontrabontot akart keverni. Egy ideig a háztetőn tollászokodott, aztán láthatatlanul beszállt a tanyaablakon. Egyszer ráült a Kovács Erázmus feleségének a mellyire és úgy nyomta, kínozta, hogy alig kapott szegény fiatalasszony levegőt. Pedig áldott állapotban volt. Másnap a megkínzott asszony ura ment, hogy levágja a sarjút a korai harmaton. Kit lát szembe jönni? A gyalázatos Török Esztert. Ránézett a kaszásra, azt elkezdte rázni a hideg. Akkor három egyforma fekete macska szaladt elő, négyen felkapták, úgy rázták, majd a lelkeit is kiszörték belőle. Aztán felcipeltek a Simai halomra, Eszter egy kötőféket vágott Kovácséhoz, az meg lóvá vált. Utótte, verte Eszter, elnyargalt rajta a pusztatemplomba, ahol a boszorkányok gyülekeztek.

Szegény Kovácsot csak alkonyatkor találták meg, mikor keresésére indultak, mert nem győzték hazavárni a kaszálásból. Se eleven, se holt nem volt. Rézsó doktor is purgálta, de még negyednap se fordult meg rajta a betegség. Akkor hivatlanul megjelent Török Eszter kölcsönt kérni. Anyám anynyira félt, hogy adott is neki négy forintot, oszt csak annyit mondott távozóban a boszorkány:

- Nem kell ám másrú rosszra gondolni. Osztan gyógyuljék meg Erázmus bácsi! Oszt kütippant tett oda fejtől az ágyába. Akár hiszitek, akár nem, reggelre kutya baja sem volt Kovácsnak.

Mikor tizenhárom nap múlva visszavitte Eszter a kölcsönt, nem is akartam tüle elfogadni. Az meg egyre hajtozta, hogy még így is jó, hogy segítették. Erőnek erejével ott hagyta. Kovácsné nem is nyúlt hozzá a pénzhez, hanem megpökdöste. Az ura elvitte a templomba, beletette a sekrestyés perselyébe.

Ott nem volt bűvös hatalma már, mert az Isten és az imádság legyűri a boszorkányt.

- Nálunk meg az a hír járta - toldta tovább Smiri Marcsa néni, - hogy a szőlőkben is volt boszorka: Rigó Piros. Betyár volt az apja. Ugy nőtt az fel, mint a paré. A seprűnyélen úgy lovagolt a levegőben, hogy a zsványok se különben a földön. Ha valakire megharagudott, arra rá- olvasott:

Gyoma néprajza

Régészeti lelőhelyek Gyoma nagyközség területén I.

Forrásmunka: Magyarország régészeti topográfiája Szarvasi járás IV/2. kötet Budapest, 1989. (terepbejárás, adatgyűjtés 1974-1979 között)

Abban a hitben indítom meg alábbi közleménysorozatomat, hogy a helytörténet iránt érdeklődő olvasóink kíváncsian várják majd a folytatásban elő-előtűnő, s eddig még nem ismert – vagy csak nagy időt megért öregjeinktől hallott – régi időkötet idéző gyomai kül- és belterületi régészeti lelőhelyeket. Említett kötet Gyoma község lelőhelyeit a 186-281. oldalakon ismerteti, összesen 300 lelőhelyet írnak le a terepbejárásokat végző kutatók. Valamint 28 korabeli sajtóban ismertetett ma múzeumokban fellelhető leletet, lelőhelyet – amelyeknek többségét nem sikerült eleddig pontosan beazonosítani – is felsorol kötetünk.

Bevezetőben a terepkutatók megjegyzik, hogy a szarvasi járás legnagyobb területű községe Gyoma.

Földrajzi szempontból három részre osztható. É-D-i irányban hosszan eényülő határának (22.500 ha) É-i fele a Berettyó vízrendszeréhez tartozik. A lelőhelyek sora jól kirajzolja a hajdani folyómedreket, amelyek még az ősidőkben lefűződtek az anyamederről (szaknyelven meanderek), ezekből négy esik a ballai pusztára. Itt a lelőhelyek minden korszakból bőségesen előfordulnak. Feltűnően sok a kurgánok (köznyelven, közismertebben: „kunhalom”) nagy száma. Ezt a területet a Hármasköröstől a „PUSÁR” – régebbi

neven „PÓSÁR” vagy „NAGY-PÓSÁR” – mély fekvésű rész választja el.

Itt jegyzem meg, hogy némely esetben a könnyebb érthetőség kedvéért jómagam „magyarázatok” fűzök a forrásmunkában közöltek mellé, mint fentebb a „Pusár” földrajzi helynév mellé is tettem.

Ezen a területen alig van lelőhely, és ami van, az is szegényes. A hajdani ártér különösen széles volt a községtől K-re, a hol a halmagyi rész csaknem leletmentes.

A Hármaskörös medrétől D-re a „Nyilasokon” csak egy igen régi meandert rajzolnak ki avarkori és Árpád-kori települések. A D-i részt a Keselyős (KESELYŐS) nevű határrész, magasan fekvő, erősen tagolt, de élővizektől nem járt hátsó-rész foglalja el. Ez a plató a Maros törmelékűjének ősi pereme. Ezen a területen kis területeken szegényes leletek vannak. Keselyős É-i részén egy K-Ny-i irányú hát – amely a Körös ártér D-i szakaszát zárja le – viszont igen gazdag lelőhelyekben, de ezek legkorábbika is csak késő-bronzkori. 1970-73 között a község területéből 3674 ha-t Túrkeve városához csatoltak, de a lelőhelyeket itt Gyománál ismertetjük.

Természetesen mind a 300 lelőhely ismertetésére nem vállalkozunk, így csak a legérdekesebbek közül „válogtunk”.

4/11. sz. lelőhely (továbbiakban lh.: OLÁH HALOM, közvetlenül az endródi határ mellett a Keselyősön egy kb. 40 m alapátmérőjű, 1,5 m magas kurgán.

A domb régi térképeken és leírásokban szerepel, ami lakosok már nevét nem ismerik. Az erősen szétszántott halmon és környékén leletet nem találtunk.

4/19. sz. lh.: LYUKAS HALOM, a Holt-Berettyó É-D-i irányú szakaszának K-i partján a csudabalai határ D-i részén áll ez a kurgán. Bár kétségtelenül sírhalom, de ezzel szemben több kutató felve-

tette azt a lehetőséget, hogy konyha-hulladék halom, (azaz „tell”), mert ez a kurgán egy nagykiterjedésű lelőhely középpontjában áll. Alap átmérője kb. 60 m, relatív magassága: 3-3,5 m. ÉK-i részén egy 2 m mélységű rablógödör látható (kincskeresők műve, s ettől a neve). A kurgán testét még ma is jól látható árok veszi körül félkörben. É-on a Berettyó-part teraszáról indul, s a kurgánt megkerülve visszafut a folyópartra. Az árok szélessége 10-12 m és mélysége ma már csak 50-80 cm. Ezt a belső árkot még egy külső árok is körbeveszi egy ma már csak 10-12 m széles, 2 m mélységű sánc. Egy harmadik alig érzékelhető sánc kb. 150-200 m-re a kurgántól D-en is körbeveszi az erődítményt. Ennek kora bizonytalan. A központban a kurgánon csak egy kisméretű építmény állhatott. Az erődítés típusa alapján inkább a magyar honfoglalás utáninak mondhatjuk. A gyűjtött Árpád-kori töredékek zöme tömegével a sáncon belül került elő a felszínre. (Talán a területen megszűnt nemzetséggő megerősített szálláshelye). Korábbi régészeti korokból bronzkori, szarmata-kori leletek voltak.

4/34 sz. lh.: NAGY SZEMÜ DEBRECENI HALMA (eredeti nevén Tereh-halom, Tereh-vár, Boroszló halom, Tányírsapkás-halom. Ezen a halmon egy nagyméretű erődített bronzkori telep áll. 1908-ban is már számos bronzkori lelet került elő innen. Bronzrögök és egyebek, tokos véső, stb. 1910-ben egy túrkevei Simon nevű gazda (innen a Simon Bala) rablóásatást végeztetett a halmon. Tetején 10 öl széles és 20 öl hosszú a vár Vadász Pál túrkevi földbirtokos helytörténész felmérése szerint. É-on nem védi sánc a K-i, Ny-i, D-i oldalon szélessége 24 öl, 3,5 m magas sánc veszi körül. 1918-ban vastag cserépdarabok, kövek kerültek ki a földvorból alkalmi durkálók keze alól. A földvárhalom D-i oldalán 1925-ben szőlőt ültettek. 1949-ben MÉRI István terepbejárásán bronzkori földvárként tüntette fel. A bronzkorban az árkokban természetes úton odajuttott víz állt a védelem részeként. A központi vártól DK-re van a várhoz tartozó bronzkori „lakótelep”, felszínén zsúfolva edénytöredékekkel, paticsdarabokkal, állatcsontokkal, kemence részletekkel. Mivel napjainkban ez szántott terület, a belső vár területét fű borítja, de itt is van bőséggel előbbi leletanyag. Itt rablógödörrel számtalan kerámiát semmisített meg. Néhány szkíta, szarmata töredék is előkerült.

Közreadja: Cs. Szabó István

folytatás a 10. oldalról

„Kü – árnyék – hidegtelelés. Nyavalya, keleviny, kilis, féreg, dudvafű, pü-pü-pü-pü-pü.”

Arrú is az hírlett, hogy minden csonkacsütörtökön ellovagolt seprűn a pusztatemplomba, hitet tett, hogy a lélekhez hív marad.

Mikor Timár István bíró feleségét boszorkánynomással alatt tartotta, a bíró szenteltbarkával végighasított rajta. Anynyi ereje még vót, hogy kibújt a kücslyukon, de az, utcasarcon eszméletlenül szedte fel az utcakapitány. Törvényre is adták. Hiába kínozták, boszorkány társairól csak nem vallott, egyre azt hajtozta: „nem, mer arra vagyok esketve”. De aki ártatlan létemre hozzám nyúl, megver vagy megígét, még a gyermekének a gyermeke is megbánja, megsiratja azt.”

A porkoláb aztán annyira megkínozta, hogy elmondta, hogy a kötést a pusztatemplomnál tette, ahun az ördög-bilyagot is rásütötték. Meg is lelték a mellyin. A hóhér a bíróság előtt a jegyét kivágta a húsból, oszt azt odavetették egy kóbor kutyának. Az meg, ahogy bekapta, azon minutában megveszett túle.”

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályból

Folytatódott a bajnokság őszi szezonja a Gyomaendrődi FC labdarúgói számára. A hónap első felében jó eredményeket ért el a csapat, gyűjtötte a bajnoki pontokat, mind a vidéki, mind a hazai mérkőzésen. Az ezt követő két mérkőzés sajnos vereséggel végződött. Ezeken a meccseken sem játszott rosszul a csapat, kidolgozta a gólhelyzeteket, de sajnos el is puskázta őket. Meg kell tanulni ezeket a helyzeteket belőni, hogy eredményes lehessen a csapat. A hétközi kemény munka meghozza a hétvégén az eredményt. Az időjárás rendkívül kedvezően alakult, hiszen minden mérkőzésünk kitűnő időben és jó pályán került megrendezésre. A további mérkőzéseken reméljük, ismét magára talál a csapat és győzelmekkel örvendeztetik meg a szurkolóinkat.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2012. 09. 02. Tótkomlói TC – Gyomaendrődi FC 2 : 2
G.: Toldi B. (2)
Ifi.: 0 : 2 G.: Kovács Z., Dávid I.

A gyomaendrődi csapat támadásaival indult a mérkőzés, a nyáron átalakult hazaiak védekezésére kényszerültek. A támadásoknak hamar eredménye lett, hiszen a tizenkettedik percben már vezetett a vendégcsapat. Sajnos három percen belül egy védelmi megingást kihasználva egyenlítették a hazaiak. Nem csökkent a vendégek támadási kedve és a félidő közepén ismét vezettek egy góllal, egy szép támadást követően. Nem tartott sokáig a vezetés, mert a hazaiak két percen belül ismét kiegyenlítették. A félidő végén a játékvezető kissé értetlenül és elhamarkodva kiállította a gyomaendrődi Kovács Róbertet. A második félidőben nem törte meg a kiállítás a vendégeket, sorra dolgozták ki a helyzeteket, de sajnos mindet ki is hagyták. A közel ötven percig emberhátrányban futballozó gyomaendrődi csapat a helyzetei alapján gólokkal nyerhetett volna, de mivel azokat kihagyta, be kellett érnie egy döntetlennel.

2012. 09. 08. Gyomaendrődi FC – Dévaványai SE 1 : 0
G.: Molnár T.
Ifi.: 2 : 1 G.: Oláh R., Dobák G.

Szomszédvárak találkozójára került sor a Megyei I. osztályban, amelyre már évek óta nem volt példa a szépszámú közönség előtt. Mindkét csapat támadólag lépett fel már a mérkőzés kezdetétől. Helyzetek alakultak ki mind a vendégek, mind a hazaiak kapuja előtt. A védelmek a kapusokkal az élen azonban jól álltak a lábukon, hátrítottak minden hazai és vendégpróbálkozást. Hasonlóan indult a második félidő is, helyzetek mindkét oldalon és jól védő kapusok. A mérkőzés utolsó harmadában a hazaiak fokozták a tempót, és az utolsó negyedóra kezdetén egy jól eltalált lövés utat talált a vendégek kapujába. A tipikus egygólos mérkőzésen a gyomaendrődi csapat szerezte meg azt az egy gólt és ezzel a győzelmet is.

2012. 09. 15. Kondorosi TE – Gyomaendrődi FC 3 : 1
G.: Kovács Gy.

Ifi.: 2 : 1 G.: Oláh R.

Az eddig gyengén teljesítő Kondorosra látogatott a Gyomaendrődi FC labdarúgó csapata. Jól indult a mérkőzés, hiszen a kontratámadásból már a tizenegyedik percben vezetést is szereztek a vendégek. A hazaiak csak a nagy bedobásokkal tudtak veszélyeztetni. Egy ilyen bedobásból azonban a félidő közepén sikerült egyenlítés is. Ebben az időben kicsit megzavarodott a vendégek védelme és egy kihagyást követően öt percen belül újabb gólt szerezett a kondorosi csapat. A vendégek rendezték soraikat és egyenlítő partnerre váltak a hazaiaknak. A második félidőben bátrabban játszott a gyomaendrődi csapat, de egy megingást kihasználva a félidő közepén újabb gólt ért el a hazaiak. A mérkőzés utolsó negyedórájában több lehetősége is volt a vendégeknek, de a befejezésnél pontatlanok voltak, a helyzetek kimaradtak. A jó erőkből álló Kondoros kihasználva a vendégek védelmének megingásait otthon tartotta a három pontot.

2012. 09. 22. Gyomaendrődi FC – Nagyszénás SE 2 : 0
G.: Kovács R., Takács J.
Ifi.: 0 : 8 G.: -

A Megyei I. osztály meglepetés újonccsapatát látogatott Gyomaendrődre a hét végén. Nagyszerűen kezdtek a hazaiak, hiszen már a második percben vezetést szereztek. Ezután is támadásba maradtak és sorra dolgozták ki a helyzeteket, de ki is hagyták őket. Egy távoli lövésből mégis sikerült növelni kettőre az előnyt. A félidő utolsó percében a játékvezető ajándék tizenegyest adott a vendégeknek, akik éltek a lehetőséggel és szépítettek. A második félidőben izgalmas, érdekes játék alakult ki. A félidő második felében többet kezdeményezett a szénási csapat és egy lepattanó labdából egyenlíteni tudtak. A félidő utolsó perceiben a hazaiak figyelmeletlenségét kihasználva újabb gólt szereztek a vendégek szintén egy lepattanó labdából. A Gyomaendrőd az első félidőben eldönthetett volna a mérkőzést, ha a helyzeteit belövi, így azonban nagy árat fizettek a sok kihagyott helyzet miatt. A Nagyszénás jobb helyzetkihasználásának köszönhetően nyerte meg a mérkőzést.

Fülöp Zoltán

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

Szeptember 8-án ünnepelte templomi házasságkötésének 50. évfordulóját a hunyai templomban
Katona Imre és Hanyecz Mária.

Kívánunk nekik sok boldogságot, egészséget, további életükre Isten áldását!

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

Benke Máriától ismét kaptunk verseket. Köszönjük!

A dombon állva...

Fársztó már a dombra menni, ideje gyakran megpihenni. Fáradt testem romokban hever az ÉLET mégis kegyes velem Mint fénybe hulló tarka lepke, úgy vágyom én a fellegekbe. Várom a nap meleg sugarát mely rám süt a dús lombokon át... A dombtetőn pihenek szépen nem így volt ez egykoron – régen gyönyörködtem a mesés tájba nem gondoltam az elmúlásra... Ha majd utam egyszer véget ér a sok kedves emlék örökre elkísér...

Vecses, 2011. november 6.

A teremtés...

Ha kizöldül a kalász a Föld meleg szívéen, a gazda fohászkozik: Legyen termés idén. Ó Uram, Istenem óvd, véd a földet nekem, Nekem, az Embernek, hogy legyen kenyerem... Küldj a Földnek napsütést, esőt, harmatot, verejtékes homlokom boldognak láthatod. Érjén be a búza széles e Hazába! Legyen jó aratás, békesség házamba! A világon mindenhol Hozzad fohászkoznak, Napkeltétől – Napnyugtáig imádkoznak... Mikor nyugaton aratnak, keleten vetnek, egész évben valahol esőt, napsütést keresnek... Uram! – Neked tetsző módon akarok lenni, nem tudok a hitem, áldásod nélkül Élni! Kérlek, ne hagyj el a gyarló Embert, Ne engedj kiönteni-kiszáradni a tengert... Hallgasd meg jó Uram az én imám, Ki tőled vár segítséget, megértést, s imát...

Vecses, 2012. július 10.

Az emberi élet...

Születés és halál, mily egyszerű szavak. Pedig egy Élet - mit elmondanak! Megszületsz, gyermek vagy, kis kamasz és felnőtt... Rohansz, mindig rohansz, de már a hajad ősz! Elszállnak az évek, észre sem veszed. Felgyorsult az idő, dolgotat teszed. Mennyi egy élethossz? Kérdezed. Választ nem kapsz, számadást tarthatsz... Rajtad múlik, hogyan éled, nincs kin a rosszat számon kérned. Magad alakítod, milyen legyen. A nagybetűs ÉLET Veled mit tegyen? Mérlegelsz és számolgatsz, rakosgatod emlékeid. Megbántál talán valamit? Csak TE tehetsz Ember önmagadért! Tehetsz, persze sokat másokért...

2011. január 4.

Állva hálnak meg a fák...

Állva hálnak meg a fák. Később, fűrészek darabolják. Pedig Ők adják a tiszta levegőt, Nekünk Embereknek az erőt. Szomorúan mégis azt látom hogyan hal meg az én FA-BARÁTOM... Kivágják, mert korhadt, veszélyes, az időjárás viharos, szeszélyes... Nem ültetnek másikat helyette, pedig az utánpótlás nagyon kellene. Gyermekeimnek, unokáimnak ki ad friss levegőt, oxigént, vigaszt?

Vecses, 2010. július 6.

2012. október-novemberi rendezvények - Gyomaendrődön és környékén

Dátum 2012.	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
X. 2.-7; 09-18 óra	HÜLLŐ ZOO-HÜLLŐ kiállítás. Hüllők, kisállatok, ásványok, exotikus állatok. Belépők: 200-600-800 Ft/fő	Gyoma, Katona J. Műv. Ház. Kossuth u.9. Etelések: Több alkalommal	06-66-283-524
X. 4; 17 óra	A Zene Világnapja. Gyomaendrődi Zenebarátok Kamarakórus és a Városi Alapfokú Művészetoktatási Intézmény	Gyoma, Városháza, Nagyterem Szabadság tér 1.	Hevesi-Nagy Anikó hnaniko@gmail.com
X. 6; 9.45 óra	„Gyógyító elődeink tárgyi emlékei” Dr. Babik Barna egy. docens és Dr. Ávéd János orvos magángyűjteménye	Endrőd, Népház. Konferencia terem Blaha L. út. 21. Fővédnök: Dr. Kovács József képv. Védnök: Dr. Bartha Elek egy. tanár, Erdős Norbert Kormány megbízott	Dr. Szonda István 06-20-238-0046
X.6. 10 óra	„Gyógyító elődeink” konferencia Dr. Babik Barna egy. docens Dr. Varga Benedek igazgató, és Dr. Dénes Zoltán egy. tanár előadása: Görgey, Szt. Antal...	Endrőd, Népház. Konferencia terem Blaha L. út. 21. Fővédnök: Dr. Kovács József képv. Védnök: Dr. Bartha Elek egy. tanár, Erdős Norbert Kormány megbízott	Dr Szonda István 06-20-238-0046
X. 13; 16:30-19 ó	Galaktika Nap 2012. Előad: Aranyi L. Mars-jelent, Naq Hammadi G. Könyvt.	Gyoma, Katona J. Műv. Ház. Kossuth u.9.	Gál Imre: 06-66-283-524 galaktika-b-kor@freemail.hu
X. 21.-23; Éjjel-nappal	Szezonzáró Bojlis Horgászverseny 2 fős csapatokban. 30.000 Ft/fő	Endrőd, Öregszőlő, Spicces Horg. tó http://www.spicces.hu	06-70-2765990; 06-70-3381088 info@spicceshorgaszanya.hu
X. 23. 11 ó.;	Az '56-os forradalom emléknapja	Gyoma, Szabadság tér	Katona József Művelődési Központ, T/F: 06-66-283-524
XI. 10;	XV. Rumba Bál a 40. évforduló jegyében. Kéri, előre bejelentkezni.	Gyoma, Katona J. Műv. Ház. Kossuth utca 9.	M. né Csapó Ildikó: 06-209970898 Reg.lap: www.rumbatse.hu
XI. 24;	Disznótörös és Böllér Pálinka Verseny. Programok kialakítás alatt	Gyoma, Hárs Thermál Hotel udvar Hősök útja 54.	Tourinform: 06-66-386-851 gyomaendrod@tourinform.hu

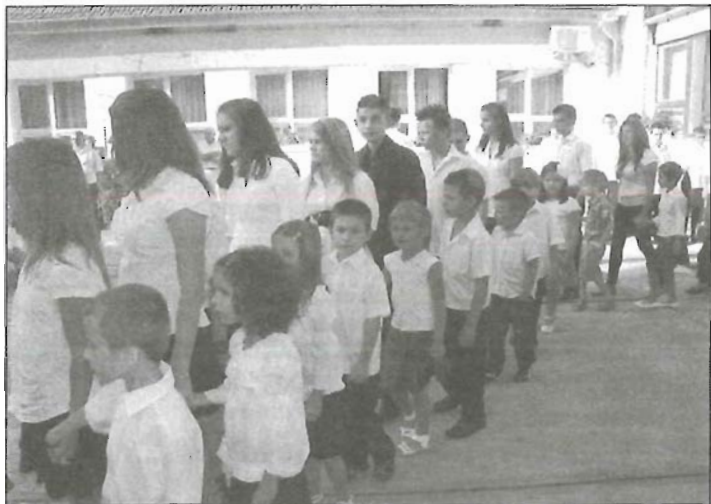
Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Tanévnyitó

413 ünneplőbe öltözött tanuló gyűlt össze szeptember 2-án a tanévnyitóra. Az 51 elsős kisdíjakot a nyolcadik osztályosok vezették a helyükre.

Farkas Zoltánné intézményvezető elmondta, hogy nagy örömkre az idén sem csökkent tanulólétszámunk, ami az utóbbi tíz évben mindig négyszáz fölött volt. Minden évfolyamon két osztályunk van. Szavai után az énekar vidám dalokkal köszöntötte a kicsiket és az új tanévet.

Az újdonsült diákok ajándékba kapták az iskolát bemutató kiadványt és az iskola címerét ábrázoló kitűzöt.

Az évnyitón bevezetik az elsősöket

Együtt az iskola

Nagyon hangos ez a vonat

Diák-önkormányzati nap

A hagyományos közösség építő őszi túránkat szeptember 7-én tartottuk meg. Az alsósok a szélrózsa minden irányába kirajzottak. Elbiciklöztek a vasúti hídrahoz, a Körös parton ismerkedtek a növényekkel, a Rubin Panzió-nál állatokat simogattak, lovagoltak.

A felsősök több csoportban indultak neki az akadályok leküzdésére az ártéren. Memória játék során iskolánk névadója, Rózsahegyi Kálmán életéről adtak számot. Természetvédelmi kérdések, népi megfigyelések, találós kérdések szerepeltek a feladványok között. Az ügyességi játékok során sokakat nevettek a résztvevők. A szép időben eltöltött délelőtt sokáig emlékezetes lesz tanulóknak, felnőtteknek egyaránt.

Az iskola életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Az akadálypályán az idő is számított

Akár az őserdőben

A másodosok ilyen helyet másztak

Móra Ferenc:

HENDÓK MESTER ÉS BUSA DEÁK

Hendók mester a Mátyás király legkedvesebb íródeákja volt, Busa deák pedig a Hendók mester leghasznosabban szolgálja. Hendók mesternek négyzetes kis feje volt, összeszorult benne a sok tudomány; Busa deáknak nagy buksi feje, abban meg szétszaladt az a kis ész is, ami kerülközött benne.

Akkor még más világ volt, mert még akkor nem volt ábécés-könyv. Azért nem volt pedig ábécés-könyv, mert még nem tudtak könyvet nyomtatni, hanem ha valami okos ember írt valami szép könyvet, azt a tudós emberek szépen lekörmölgették ízről izre, betűről betűre.

Mivel pedig ilyen tudós emberek abban az időben kevesen voltak, igen nagy volt az ő becsületük. Különösen nagy volt pedig Hendók mesteré, aki a kutyabőről készült papírosra olyan szép kerek betűket pingált lúdtollal, hogy majd legurultak onnan. De még tán le is gurultak volna, ha Hendók mester olyan szép tulitarka rózsákat, tulipántokat, szarvasokat, madarakat nem pingált volna a papír szélére, amilyeneket erdőn, mezőn sohase látni. S éppen azért nem kívánczoltak sehova se a gyönyörű betűk, mert ilyen szép társaságot úgyse találtak volna máshol, mint a Hendók mester könyveiben.

Mivel ez a Hendók mester ilyen nagyon tudós férfi volt, Mátyás király nagyon szerette a keze munkáját s arannyal váltotta be a királyi könyvtárba. S megengedte neki, hogy mind a két füle mellett hordhasson egy-egy kihegyezett lúdtollat, mely engedelemre bűszke is volt Hendók mester.

- No, az nem nagy sor - pittyesztette el a száját Busa deák -, nekem két lúdtoll helyett egész kőcsagszárnyam van. Csakhogy nem a fülem mellett hordom, hanem a süvegemen.

- Bizony, Busa deák, látszik, hogy nem jártál ott, ahol a tudományt osztogatják - pirongatta Hendók mester.

Busa deák erre nagyon rántott erős, izmos vállán.

- De bizony nem is kívánczok én arra a tájakra! Úgy vélem, nagyon zörgős marad annak a csontja, aki tudományt abrakol.

Szó, ami szó, nagyon cingár kis ember volt Hendók mester, s csakugyan zörögtek a csontjai, mikor rákiáltott a deákra:

- Azért adott pedig a király a kezem alá, hogy írástudót neveljek belőled! Vagy jobban szeretnél olyan csetlő-botló katoná lenni, mint az apád volt?

Busa deáknak az apja Mátyás király katonája volt. Szabács ostrománál találta szíven egy török nyíl, éppen a király mellett. S ott fogadta meg a király, hogy embert neveltet hű katonája árvájából.

A király állta is a fogadást, hanem az csak nem akart ember lenni. Vidám, pajkos fiúvá serdült, de mindig csak a játékon járt az esze. Nagy, barna szeme csak olyankor homályosodott el, ha az apját emlegették.

Hendók mester nagyon kapott az ilyen ritka percen. Odaszólt a papirosai közül a deáknak:

- Add errébb a piros festékes békateknőt!

Busa deák erre odanyújtotta azt a békateknőt, amelyikben a két festék állt. Nem volt őneki se esze, se kedve ehhez a pepecseléshez. S bizony, ilyenkor megesette, hogy Hendók mester haragjában nem a papirosat festette ki az ecsettel tili-tarkára, hanem a Busa deák képét.

- Sose lesz belőled két lúdtollas tudós, nagy mihaszna!

Bizony kevés reménység volt ahhoz. Sehogy se tudott Busa deák a lúdtollal bánni. Igaz, hogy nem is igen törte magát érte. Ha csak szerit ejthette, kifeküdt a ház végébe a nagy eperfák alá, s azzal mulatta magát, hogy mindenféle dirib-darab fából éppen olyan virágokat, madarakat, szarvasokat faragott, mint amilyeneket odabent Hendók mester pingált. Össze is faragcsált mindent, ami keze ügyébe esett.

- Nincs is neked egyéb eszed! - csúfolódott vele Hendók mester. - Megeszem a fejemet, ha az ecsetnek is olyan mestere leszel, mint a bicskának.

- No, azzal nem nagyon lakik jól Hendók mester - nevetett a deák, s leguggolt az asztal alá, amilyen Hendók mester írt, festett nagy buzgalommal. S addig-addig nézte a mester nyolclábú szarvasait, hogy utoljára ő is a kezébe kapta az ecsetet. Nem is tette le addig, míg tele nem pingálta a mester szép fehér palástját

mindenféle tarkabarka ákombákomokkal. Úgy beletemetkezett a jámbor a kutyabőrökbe, hogy se látott, se hallott szegény feje. Csak arra riadt föl, mikor Busa deák meglebegtette rajta a palást két szárnyát.

- Jó étvágyat, Hendók mester! Megeheti már kelmed a fejét.

- Nincs az a piros festék, amelyiknél Hendók mestert pirosabbra ne festette volna a harag. S lett volna drága dolga a borsimító somfa botnak, ha ebben a percben egy nagy orrnak az árnyéka nem vetődik a fehér ablakfüggönyre.

- Jaj, a király! - serdült ki az ajtón Hendók mester, Busa deák pedig a kezébe kaparította a somfa botot, elővette a bicskáját, és becsusszant az asztal alá.

De csusszanhatott volna ő a föld alá is, még tán oda is hallatszott volna a Mátyás józú nevetése, ahogy Hendók mester meglátta a tuli-tarka palástban.

- Nini, mester, tán be akarsz állni Mihóknak, hogy ilyen cifra gúnyába öltöztél a tiszteletemre?

Mivel pedig Mihók nem egyéb volt, mint a Mátyás király udvari bolondja, Hendók nagyon zavarodottan kapkodta össze magán a csúffá tett palástot.

- Nem ismered te Busa deákot, uram király! Csúffá tenné az még a te királyi palástod is, ha a keze ügyébe kerülne.

- Az ám - mosolygott a király -, régen nem hallottam a híret a Busa deáknak.

Lesz-e belőle ember, Hendók mester?

- Soha biz abból, uram királyom. Úgy áll a kezében a lúdtoll, mint a meszelőnyél. Le nem tud vele írni egy l betűt se.

- De fából kifaragom még a gácsérfarkú betűt is - futott elő az asztal alól a deák, s odatartotta a király elé a botot. Olyan r betű volt annak a végére faragva, hogy Hendók mester se rajzolt különbetűt.

- Hát mért gácsérfarkú ez, öccse? - kérdezte a király.

- Hát azért, mert a gácsérnak is éppen így áll a farka - magyarázta a deák. -

Van még nekem ilyen cifraságom több is.

Azzal odaszólt a vakablakhoz, s elejbe szórt a királynak egy marék fából faragott betűt. Megvolt ott az egész ábécé, csak-hogy Busa deák egynek se tudta a becsületes nevét.

- Ez a kerek képű, ez a háromlábú, ez a kis egyenes, ez a nagy hasú, ez a félnyakú, ez meg a Hendók mester formájú.

A kerekképű volt az o betű, az m a háromlábú, az i a kis egyenes, a b a nagyhasú, az f a félnyakú, az x meg a Hendók mester formájú.

Különösen ez az utolsó esett zokon Hendók mesternek. Táncoolt is mérgében a két lúdtoll le s fel a füle mellett, mintha csak az udvari hegedűs húzta volna nekik. Csak akkor pihentek meg, mikor Mátyás odafordult Hendókhoz:

- Mondsz csak, mester: sebes munka-e az az írás?

- Ojje - mosolygott boldogan a mester -, ha jó kedvemben vagyok, tíz betűt is lepingálok egy óra alatt!

Azt mondja erre a király:

- Akkor a Busa deák tudománya többet ér, mint a tied. Mert azzal százszor sebesebben megy az írás.

Azzal fogta a somfabotot, belemártotta a gácsérfarkút a fekete festékbe, s egy szempillantás alatt tíz r betűt lenyomott vele a papirosra. Aztán hol az egyik, hol a másik fabetűt mázolta be saját királyi kezével, s azt nyomogatta oda velük egy aranyszélű kutyabőrre.

Busa deák udvari könnynyomató mester

- Hogy lehessen ez - csóválta Hendók a fejét -, hiszen olvasni se tud a málé?

- Majd megtanul - nézett rá a király a Busa deákra.

De úgy ám, hogy a deák lesütötte a fejét, mert nem bírta ki azt a parancsoló tekintetet.

S nem felt bele egy hét, úgy olvasott a deák, mint a parancsolat. Ő lett az első könnynyomdász Magyarországon.

- Nem sokat ér az a sebes mesterség - vélte Hendók mester, aki most már csak a maga gyönyörűségére pingálta az ecsettel a szép gömbölyű betűket. Hanem azért halála napjáig azt vallotta, hogy igazában ő találta ki a könnynyomatást. Mert ha ő nem festegedett volna, Busa deák sohasem faragott volna fából betűt.

Mátyás király nem szólt semmit, hanem azért én mégiscsak azt hiszem, hogy az ő esze találta ki igazán a könnynyomatást.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Gyomaendrődi diákok Erdélyben

2012. október 3. és 7. között a Kis Bálint Általános Iskola 45 hetedik osztályos diákja és 5 pedagógusa Erdély magyarlakta területeire kirándul.

A Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. Határtalanul! Programigazgatóságának felhívására az iskola „Hegyek-völgyek között...” címmel, pályázatot nyújtott be, mely a nyár folyamán kedvező elbírálásban részesült.

A program célja a magyarországi és a külföldi magyar fiatalok közötti kapcsolatok kialakítása, erősítése, az erdélyi magyarlakta területek bebarangolása, a természeti és épített környezet megismerése, a történelmi és kulturális emlékek meglátogatása. Mindezek az élmények lehetőséget nyújtanak a tanulók ismereteinek bővítésére, a magyarságtudat ápolására, a hazaszeretet elmélyítésére.

Az öt napos kiránduláson a gyerekek állami támogatással - melynek összege: 1.122.500 Ft - jutnak el a Székelyföld és a Keleti-Kárpátok legtávolabbi vidékeire. A marosfői fiatalokkal közösen táncházban, tanulói előadásokon, játékos vetélkedőkön fűzhetik szorosabbra kapcsolatukat.

Szeptemberi kirándulás Gyulára

Izgalmasan kezdődött a tanév az IPR-es gyerekeknek. Iskolánk Integrációs Pedagógiai Programban (IPR) résztvevő tanulói számára egész napos kirándulást szervezett Gyulára.

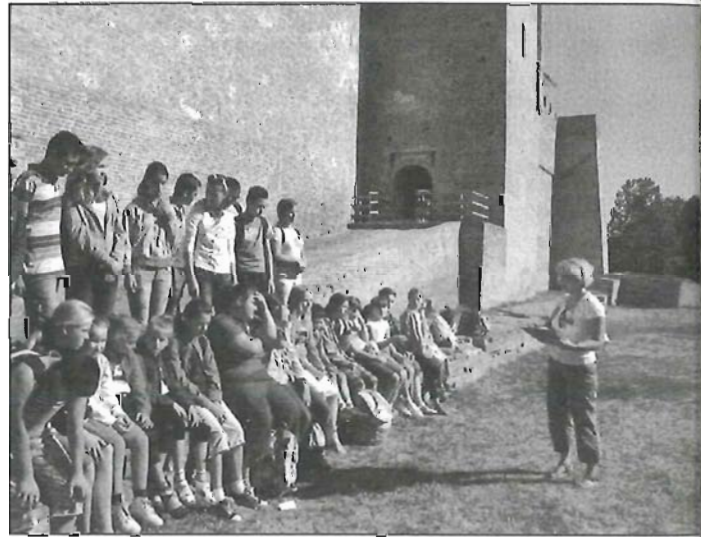
A gyulai vár igazi középkori hangulatú kiállítótermeiben megismerhettük a régi korok szokásait, életét. A 24 kiállítóterem közül legérdekesebbek voltak: a várbörtön, az élesztár, a sütőház, a kovács fazekasműhelyek, a lovagterem és a kis kápolna.

Ezután a városban rövid sétát tettünk, megcsodáltuk a hangulatos szökőkutakat.

Gyula tényleg nagyon szép, hangulatos kisváros!

Mire a Várfürdőbe értünk, az igazi nyári időt élvezhettük. A csúszdás medencében mindenki megtalálta a neki való szórakozást. Néhányan hagyhatták ki azonban a nagyok a wellness medencét, a kicsik pedig a pillangó medencét.

Örülünk, hogy itt lehettünk, köszönjük a lehetőséget, hogy megismerkedhettünk Gyula látványosságaival, és hogy közben nagyon jó szórakoztunk.

folytatás a 17. oldalról

A kontemplatív ima az intenzív csodálkozáshoz hasonlítható. Súlypontja az énközpontúságról (kérő ima) áttevődik Isten dicséretére, imádására, szolgálatára. Istenért lenni minden szándék nélkül.

Ebben az imádkozási módban tehát már nem szöveggel, elmélkedéssel, képekkel juthatunk Istenhez, „emelhetjük fel szívünket”, hanem észleléssel, Rá figyeléssel. Hogy ez hogyan is történik, azt a juhász példáján követhetjük nyomon. Ő sem gondolkodik, csak néz. „Meg vagyok győződve, hogy a juhász, ha nem is kap vezetést a kontemplációra, de évekig néz, szemlél és „csak” JELEN van, ak-

kor lassan megkapja a kontempláció kegyelmét.”

Hogy ki melyik imamódot választja (imádkozási szokásai alakulnak ki az idők folyamán, s ezek hogyan változnak), melyek segítségével jut közelebb Istenhez, az az egyéniségétől, igényétől, vágyaitól függ.

„Mindenkinek saját útja van Istenhez”- mondja Jálcis atya. Ezen az úton, ha nem „történik” más, „csak” annyi, mint az araszparasztemberrel a templomban „én nézem a Jóistent, és a Jóisten néz engem”, az pontosan elegendő, hogy létrejőjön ember és Isten egysége, az egyesülés.

Könnyen gondolhatnánk, hogy a szemlélődés a szerzetesek vagy a remeték lelki útja. Nem, ez az út mindannyiunk előtt nyitva áll. Bárcsak mind többen vallhatnánk meg Jálcis atyával – és mind azokkal, akik már részt vettek ilyen lelki gyakorlaton -, hogy „imádkozás fejlődésemmel csodálatos hatása lett egész életemre: valahányszor a csendből visszatérek munkámhoz, új emberként teszem. A csendvilágossággal, erővel és örömmel ajándékoz meg, és így másképp élem meg a külvilágot is: úgy érzem, hogy folytonosan növekszem az emberek iránti szeretetem. Még a nehéz helyzeteket is könnyebben tudom viselni. Csak belső énemhez kell, hogy visszatérjek. A stressz és minden érzelmi teher viszonylagossá válik, elveszti befolyását rám.”

(Forrásként Jálcis Ferenc könyvét és Szilágyi Gyöngyi Vigiliájában megjelent beszélgetését használtam. Köszönöm Nagyistó Tibor témához kapcsolódó javaslatait, tapasztalatait, melyeket megosztott velem. E lelki gyakorlatok időpontjairól szívesen nyújtunk tájékoztatást az érdeklődőknek.)

Jálcis Ferenc SJ (középen)

Polányi Éva

Trodalmi oldal

„Isten csak a jelenlétben közelíthető meg”

Jálics Ferenc: Szemlélődő lelkigyakorlat

„Az Alföldön áll a juhász, nagy botjára támaszkodik, és a távolba néz. Arra jön egy újságíró és megkérdezi: - Min gondolkodik, jóember! A juhász azt feleli: - Azt hiszi az úr, hogy nekem van időm gondolkodni!”

Ezzel az anekdotával kezdi Jálics Ferenc jezsuita atya a Vigiliának adott interjúját, melyben életéről és a szemlélődésről, annak gyakorlatáról beszél.

„Mi történik közöttük? Mi volt a félreértés!” - teszi fel a kérdést.

Az újságíró zajos, eseménydús mindennapokból, a városból jött. Tele van kérdésekkel, ezernyi gondolat jár a fejében, s azt feltételezi, hogy a másik ember is tele van képekkel, gondolatokkal. Olyan munkát végez, melyre a folytonos változás, a mulandóság jellemző, ami ma érdekes, holnap már

feledhető, holnapután elfeledett.

De mi a helyzet a juhással? „A juhász, ha ideje van, nem gondolkodik, hanem néz. A természet nyugalomra, békére vezet. Ebben a nyugalomban minden összhangba kerül, és egyszerű lesz. Az újságíró a tudás, a juhász a bölcsesség felé halad.”

Ez kétféle életszemlélet.

A világ eseményeiben, külső és belső gondolatok zajában elvesz, önmagáig, a belső csendig soha el nem jutó emberben előbb-utóbb feltámadhat a vágy természetes létállapota, a nyugalom, a harmónia, a békesség, a csend iránt. A tudás, az információk birtoklása kevés a harmonikus élethez, míg a bölcsesség már tapasztalatokat feltételez, olyan megéléseket (élményeket), melyek a létezéssel kapcsolatosak.

„Mi végre vagyok! Milyen vagyok! Milyen legyek!” - kérdezi önmagához és Istenhez vezető útján az ember. Az egyházi hagyomány a megtisztulás (via purgativa) és a megvilágosodás (via illuminativa) útját aszkétikának, míg az egyesülés (via unitiva) útját misztikának nevezi. A megtisztulás folyamán az akadályok, bűnök eltávolítása, a megvilágosodásban saját maga jobbítása, „Ismerd meg önmagad” a cél, s mindkettőre a keresztény tökéletességre való törekvés jellemző. A harmadik útszakaszon a figyelem Istenre szegeződik, s az ember teljes bizalommal van a Szentháromság iránt, alázattal, szünet nélkül Isten felé fordul. Ebben az (ön)átadásban már semmi erőfeszítés (elérendő cél) nincs, itt már a Kegyelmen keresztül Isten cselekszik. Ez a misztika, más néven szemlélődés, kontempláció.

A szemlélődő lelkigyakorlat hazai kidolgozója, Jálics Ferenc atya, aki hosszú évtizedek alatt, meghatározó élettapasztalatait felhasználva lett a módszer tanítója, több ezer ember lelki vezetője.

Életútjának alapélményei gyermekkorától a szemlélődésre mutatnak. Azokban az időkben, amikor nem „kell”-ett gondolkodnia, de ott volt az éber figyelem. Ebben a figyelemben minden új megvilágításba kerül, mély harmóniában élheti meg az ember önmagát, amikor mindenfajta fevékenységnél fontosabb a pusztá létezés. Itt kezdődött a kontempláció.

Később már a második világháború poklában, egy bombatámadás alatt kapta meg azt a kegyelmet, mely életre szóló élménye lett. A tehetetlenség és emberi szenvedés között kimondhatatlan békességben lett evidens a 17 éves tisztjelölt fiúnak, hogy az életnek van egy mélyebb értelme, ami a haláltól független. Ez lett irányítójá,

mércéje.

A jezsuitáknál volt a következő állomás. Fegyelem, spiritualitás, ima, Szent Ignác útja, Mesterek tanítása. Meggyőződésévé vált, hogy minden szerzett ismeret, imamód nagyon fontos a lelki fejlődés útján. Ezek mögött azonban van még valami, ami mindennél egyszerűbb, amire minden tudás, tanítás mutat. Isten jelenlétében LÉNNI, szemlélni Őt.

Életének talán legmeghatározóbb időszaka a Dél-Amerikában (Chilében, Argentínában) eltöltött 14 év volt. Teológiai tanárként nyomornegyedeket járva, nyomortanyákon lakva tett tanúságot Isten valóságáról. Itt érte az a tapasztalás melynek vége, eredménye a feltétel nélküli bizalom, a szünet nélküli Isten felé fordulás lett. A szélsőséges politikai helyzetben egy katonai alakulat elfogta jezsuita társával együtt, és bekötött szemmel, leláncolt kezekkel, lábakkal öt hónapig őrizte. Ebben a halálfélelemben, nem tudott mást tenni, mint a már évek óta gyakorolt Jézus-ímát mondani, így Isten jelenlétére figyelni. A kétségbeesés és reménykedés hullámzásaiban, félelemben, kiszolgáltatottságban egy vigasz maradt: az ima.

Az öt hónap, annak a csöndje, nagy belső átalakuláshoz vezetett, mely a korábbi élményekkel együtt – Szent Ignác-i úton haladva - későbbiekben a szemlélődő lelkigyakorlat kidolgozását eredményezte.

Az imával, imában „értelmünk és szívünk felemelkedik az Úrhoz”, s ahogyan az ember élete, úgy imaélete is változik, fejlődik. A kötött szóbeli ima mellett, a bibliaolvasás, elmélkedés, lelkiismeretvizsgálat, majd az affektív imádság segít közelebb jutni Istenhez. Ez utóbbiban kötetlen párbeszéd alakul ki, melyben hála, szeretet, nehézségek, gondok, „a belső élet minden mélysége és magaslata kifejeződik.”

A lelki fejlődés útján azonban megjelenhet az igény, mély vágy az imádkozóban Isten jelenlétének még közvetlenebb megtapasztalására.

„Mi lehet keresztényibb annál, mint állandóan teljes figyelemmel a feltámadt Krisztusnál időzni? Nemcsak szavainál, hanem nála magánál” - kérdezi a szemlélődés lényegére mutatva. De hogyan is érzékelhetné Isten jelenlétét az, akinek a fejében gondolatok, feladatok, problémák kavarnak megállíthatatlanul! Akinek figyelmét ezernyi fontos, kevésbé fontos belső és külső esemény, történés, érzelem köti le, a múlt és jövő sokszor újrarájtszott, előre gyártott képei. Hogyan érzékelhetné az, aki menekül a csendből! Aki nem tud, nem akar elcsöndesedni!

Mert mi is történik a szemlélődésre szánt elcsendesedésekben?

A kontemplatív imamód egyik jellegzetessége az észlelésre való áttérés. A lelkigyakorlaton - a természetben járva, majd testünk, tenyerünk, lélegzésünk érzékelésével, érzékenyítésével - annak fejlesztése, „finomítása” történik.

Azáttal, hogy elcsendesedünk, a világról tekintetünket elfordítjuk, befelé irányítjuk. Önmagunkba, belső terünkbe jutunk, mely ennek hatására kitágul, s színtere, temploma lesz Istenrel való találkozásainknak. Isten ugyanis jelen van, csak a kapkodva, mindig másra figyelő (folyamatosan lekötött figyelmű) ember nem észleli. A szemlélődésben eljuthatunk a szellemi - lelki észlelés olyan fokára, melyben nem csak „Isten közelébe” kerülhetünk, hanem életünket az Ő jelenlétében élhetjük. Mindig a MOST-ban, mindig Rá figyelve. Itt már nincs kérés, nincsenek vágyak, problémák, cselekvési kényszer, egyszerűen „csak” jelen vagyunk Istennek. Így tudunk jelen lenni később a napi feladatainkban és a másik embernek is. Mert „embertársainkkal való kapcsolatunk tükrözi Istenrel való kapcsolatunkat”. De hogyan tudnánk szeretni, elfogadni embertársainkat, ha önmagunkat nem szeretjük, nem fogadjuk el! „Csak egy szívünk van, amellyel Isten, az embereket és saját magunkat szerethetjük. Ezek a kapcsolatok elválaszthatatlanul összefonódnak egymással.”

Ezért az elcsendesedések egyben lehetőséget adnak önmagunk megismerésére és elfogadására. Megtanít hallgatni és meghallgatni, el- és befogadni, sötétségeinkkel (hibáinkkal, negatív érzelmeinkkel) szembe nézni. Elvezethet bennünket ahhoz a szeretet-mélységhez, „jó maghoz”, „Istenarchoz”, mely minden ember sajátja, mely mindenki ott van eltemetve mélyen.

A kontemplatív ima másik fontos jellegzetessége, hogy Isten megtapasztalása nem emberi kívánságra történik. Amit tehetünk, az az, hogy előkészülünk, fogékonnyá válunk, imaidőket és magunkat kiüresítjük, hogy „Isten lelke tudjon bennünk imádkozni.” Azaz ebbe a kiüresedett állapotba kaphatjuk meg Isten ajándékát, a Kegyelmet.

folytatás a 16. oldalon

Izès Izek

Október

Házi Baileys likőr

3 tubus cukrozott sűrített tejhez 4 dl tejszínt, 3 dl rumot és 2 dl erős feketek keverünk. Üvegekbe töltjük, és hűtőszekrényben tároljuk arra a rövid időre, a el nem fogy...

Seidl Am

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, keřítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz
Tornádó elektromos kerékpárok,
gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
csövek, szerelvények.
hűtőszekrények, fa-
gyasztóládák, mosógépek,
háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
szégek, csavarok, zárok, lakatok,
fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

*Hitelletőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!*

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

INTER
NYELVSTUDIO
Nyisz: 2338 1-2807

Nyelvtanfolyamok, kezdőknek és haladóknak:
egyéni, páros, hircsoportos, igény esetén hétféteken

Kezdő angol / német

▪ 30 órás külföldi munkavállaláshoz

▪ 60 órás általános tanfolyam

Angol / német nyelvvizsga tanfolyamok

Angol & német társalgás (20óra)

Hagy formába hozd magad!

Üzleti angol és üzleti német – csoportos

Minimum alapszintű tudással

Felkészítés állásinterjúra (10 óra)

Cyberkulturfolyamok

Külföldi álláslehetőségek:

vendéglátás, gyári munka, feltétel: alapszintű nyelvtudás

támogatott képzések cégeknek: TÁMOP pályázat keretében

Érd.: 06-20/947-1603; www.internyelvstudio.hu

Inter Nyelvtudó, Kossuth út 18. hétfő-péntek: 14.00-18.00 óra

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Híába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*
(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

FÜLÖP ELEK ISTVÁN, aki Hunyán lakott, szeptember 7-én, 75 éves korában váratlanul az Égi Hazába költözött. Gyászolja: felesége és családja

ÖZV. GELLAI LÁSZLÓNÉ SZEKERES MÁRIA, aki Endrődön élt rövid súlyos betegség után 88 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja: Családja

ÖZV. HUNYA EDÉNÉ HUNYA MÁRIA, aki Endrődön élt rövid súlyos betegség után 86 éves korában váratlanul az Égi Hazába költözött. Gyászolja: gyermekei, testvérei, unokái és dédunokái

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetet mondunk azoknak, akik személyes jelenlétükkel, virágaikkal megemlékeztek szeretett halottunkról, akik GELLAI LÁSZLÓNÉ gyászmiséjén, temetésén részt vettek. A gyászoló család

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

A hunyai régi ministránsok:

D. Tímár László, Hunya Dénes, Tóth Imre plébános, Soczó Béla, Hunya Béla

Iványi György hunyai lelkész és Tímár Máté, a Legény élet tagja 1941.
(beküldő: Véha Ferencné)

Hunyai öregministráns találkozó

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált főéttermünkben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

- Kegyeleti mécsesek, gyertyák, sirvázók
- Kandallók, szeneskályhák, füstcsövek, gyújtós kockák
- Cefreshordók, üvegdemizonok, műanyagkocsi
- Befőzéshez üvegek, üvegtetők, tartósítók
- Őszi műtrágyák, virágföldek, tápanyagok
- Fóliák, takaróponyvák, zsákok, műanyagvirágcserepek
- Kézszerszámok, szegek, csavarok, kerítésdrótok
- Munkavédelmi bakkancsok, munkarukszakos védőkesztyűk
- Gumicsizmák, esőruháknak
- Festékárúk, ecsetek, glettek, csemperagasztók
- Silicon tömítők, purhabok, ragasztók
- Izzók, elemek, zárok, lakatok
- Alu. létrák, fürdőszobaszőnyegek, asztalterítők
- Középszőnyegek 2X3 méter, futószőnyegek
- Konyhai eszközök, üstházok, zom. üstök

Várom vásárlóimat!

FARKAS